

UTILIZAÇÃO E MANUTENÇÃO
GEBRUIK EN ONDERHOUD
BRUG OG VEDLIGHOLDELSE
ANVÄNDNING OCH UNDERHÅLL
KÄYTTÖ JA HUOLTO

C13 SERIES

MARINE ENGINES

SERIE C13

C13 ENS M33

C13 ENT M50

C13 ENT M77

BRUG OG VEDLIGEHOLDELSE

INDLEDNING

Vi takker Dem for at have valgt FPT, og vi lykønsker Dem med valget af motor.

Før en hvilken som helst operation der vedrører motoren eller dens udstyr udføres anbefaler vi, at foreskrifterne i denne manual læses grundigt. Deres efterlevelse er den bedste garanti for en perfekt og langvarig funktion af motoren.

Indholdet af denne manual refererer udelukkende til motorer med standardkonfiguration og illustrationerne er udelukkende indikative. Nogle af instruktionerne beskriver sekvensen af operationer, som gør det muligt at opnå den ønskede ydelse fra motoren og/eller dens udstyr. Dette afhænger i nogle tilfælde af betjeningskonfigurationen og af indretningen af båden, hvori motoren er installeret. Hvor disse afviger fra hvad der er beskrevet i denne manual, henvises til værftets indikationer eller deres specifikke manual.

De følgende informationer er aktuelle på publikationsdatoen.

Producenten forebeholder sig ret til at foretage ændringer på et hvilket som helst tidspunkt, af tekniske eller kommercielle grunde, samt for at tilpasse motorene til de lovkrav der eksisterer i de forskellige Lande. Ethvert ansvar for eventuelle fejl eller udeladelser fralægges.

Vi husker Dem på, at FPT Tekniske Kundeservice står til rådighed med deres specialkompetencer og professionalisme, uanset hvor De befinder Dem.

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side	Side
■ GENERELT	3	
Garanti.....	3	
Reserve dele.....	3	
Ansvar.....	3	
Sikkerhed.....	3	
Tekniske data for motor C13 ENS M33.....	4	
Tekniske data for motor C13 ENT M50.....	6	
Tekniske data for motor C13 ENT M77.....	8	
Mærkater.....	10	
■ BRUG	11	
Forberedende eftersyn.....	11	
Start og stop af motoren.....	11	
Start og stop af motoren ved hjælp af analogt instrumentbræt fra FPT.....	12	
Identifikation af alarmtilstandene.....	15	
Start og stop af motoren fra det digitale instrumentbræt.....	16	
Digital skærm til aflæsning af motorparametre og visning af alarmer.....	18	
Moniterings- og sikkerhedssystem.....	22	
Styring af motorer C13 ENS M33 - ENT M50 fra relæboksen.....	30	
Styring af motoren C13 ENT M77 fra relæboksen.....	31	
For en korrekt brug af motoren.....	32	
Specielle advarsler.....	33	
Indkøring.....	34	
Påfyldninger.....	35	
■ EFTERSYN OG VEDLIGEHOLDELSE	36	
Vedligeholdelsespersonale.....	36	
Forhindring af ulykker.....	36	
Intervaller.....	37	
Forskrifter.....	39	
Fremgangsmåde.....	39	
Flytning af motoren.....	50	
Bortskaffelse af brugte dele.....	50	
■ LANGE INAKTIVITETSPERIODER	51	
Forberedelse af motoren til en lang inaktivitetsperiode.....	51	
Opstart af motoren efter en lang inaktivitetsperiode.....	51	
Første opstart af motoren og opstart efter lang inaktivitet.....	52	
■ MOTORSKADER	53	
■ NØDSITUATIONER OM BORD	54	
Digitalt betjeningspanel - Tidligere udgave.....	58	
Identifikation af alarmtilstandene.....	60	
■ I APPENDIKS		
Oliens viskositetsgrad i forhold til den omgivende temperatur.....		
Brugsbetingelser for instrumentbrættet.....		

■ GENERELT

GARANTI

For at opnå den bedst mulige ydelse fra motoren, og for at kunne gøre garantien gældende overfor FPT, er det nødvendigt at rette sig nøje efter de anvisninger, som er anført i denne publikation. Manglende eller fejlagtig efterlevelse heraf kan få garantien til at bortfalde.

RESERVEDELE

Brugen af originale reservedele fra FPT er en nødvendig forholdsregel for at sikre vedligeholdelse af motoren i dens oprindelige tilstand.

Brugen af ikke-originale reservedele medfører, udover at garantien bortfalder, at FPT frigøres fra ethvert ansvar, og dette i resten af motorens levetid.

ANSVAR

Producentens ansvar er betinget af udførelsen af de kontrol- og vedligeholdelsesindgreb, som er beskrevet i denne manual, og deres udførelse skal derfor kunne bevises. Ekstraordinære vedligeholdelsesindgreb, som måtte blive nødvendige, skal udføres af specialuddannet personale fra de autoriserede værksteder i FPT's servicenetværk, og som råder over specielt udstyr og instrumenter til dette formål.

SIKKERHED

Informationerne i det følgende har til formål at fremme opmærksomheden vedrørende motorens brug, for dermed at undgå skader på personer eller materiel som følge af ukorrekt behandling heraf.

- ❑ Motorene må udelukkende bruges til de formål, som er angivet af producenten.
- ❑ Ulovlige ændringer, modifikationer eller brug af ikke-originale dele kan medføre at motoren ikke fungerer korrekt og kompromittere sikkerheden under sejlads. **Det er ikke tilladt at ændre kabelføringeneller** de enheder, der udgør motoren, og tilslutning af disse til andre strømførende net skal ubetinget undgås.
- ❑ Vær opmærksom på dele af motoren, som er i bevægelse, dele med høj temperatur og på kredsløb med væsker under tryk. I motorens elektriske anlæg er der strøm og elektriske spænding.
- ❑ Motorens udstødningsgasser er skadelige for helbredet.
- ❑ Flytning af motoren skal foregå ved anvendelse af passende hejseanordninger og de dertil indrettede løfteøjer placeret på motoren.
- ❑ Motoren må ikke tages i brug før alle sikkerhedskrav til båden, hvori den er installeret, er opfyldt. Det skal samtidig garanteres at båden er i overensstemmelse med alle normer og lokale lovbestemmelser.
- ❑ De nødvendige indgreb til sikring af den bedst mulige driftstilstand og vedligeholdelse af motoren, bør udelukkende udføres af specialuddannet personale udstyret med instrumenter, hvis egnethed er godkendt af FPT.

Ydelligere anbefalinger vedrørende sikkerheden er anført i afsnittet EFTERSYN OG VEDLIGEHOLDELSE.

TEKNISKE DATA FOR MOTOR C13 ENS M33

Den tekniske forkortelse og indregistreringsnummeret er gengivet på et skilt, der er placeret forskellige steder på motoren alt afhængigt af modellen: svinghjulsskærm, ventilløfterdæksel, kølervæskebeholder.

Forkortelse	C13 ENS M33
Motortype	F3B
Cyklus	Diesel, firetakts
Antal og fordeling af cylindrene	4, på linje
Cylinderdiameter x slaglængde	135 x 150 mm
Samlet slagvolumen	12.880 cm ³
Luftforsyning	For høj
Indsprøjtningstype Metode Direkte	EUI med elektronisk styring
Motorens rotationsretning	Mod uret (set fra svinghjulet)
Tørvægt	1.310 kg

Elektrisk anlæg	24 V
Akkumulator(er) kapacitet	120 Ah eller højere
opstartsstrøm	900 A eller højere

Tilgængelige justeringer (*)

C13 ENS M33

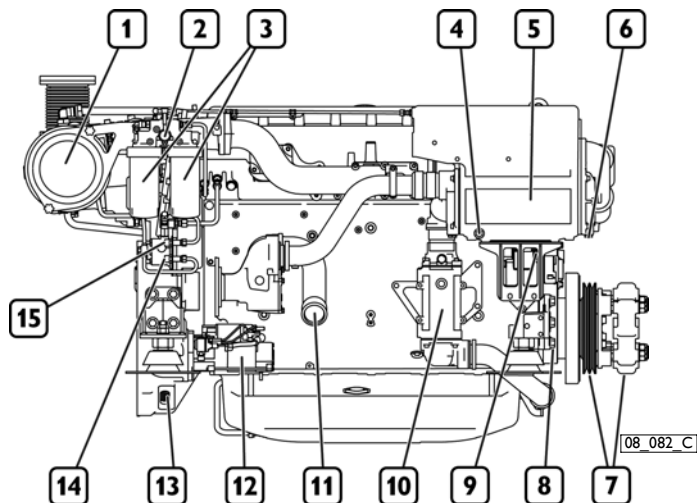
D

243 kW (330 hk) @ 1.800 omdr./min.

(*)Maksimaleffekt (netto) på svinghjulet i overensstemmelse med standarden ISO 3046-1. Testbetingelser: temperatur 25 °C; atmosfærisk tryk 100 kPa; relativ luftfugtighed 30%.

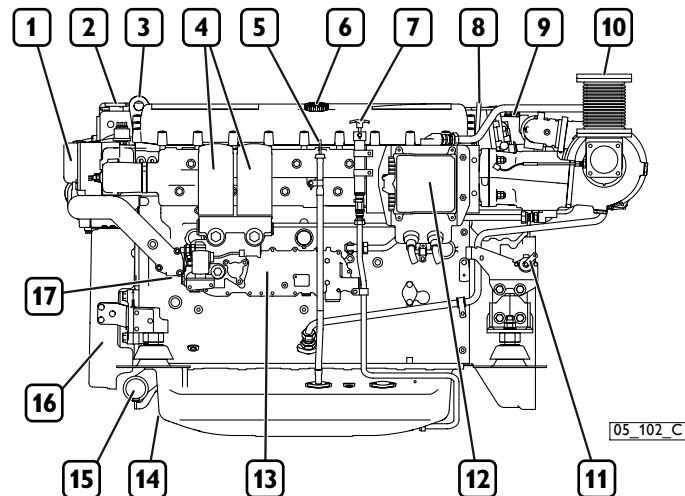
ADVARSEL

Det er strengt forbudt at ændre de ovenstående egenskaber. Dette vil medføre, at garantien bortfalder og at FPT's ansvar ophører. Det er især forbudt at ændre de data, der er lagret i de elektroniske enheder i indsprøjtningssystemet samt at ændre motorens egenskaber og dens udstyr.

Motor C13 ENS M33

1. Luftfilter - 2. Håndtag til omskitning af brændstoffilter (valgfri) - 3. Brændstoffiltre - 4. Offeranode - 5. Varmeveksler kølervæske - havvand - 6. Prop til udledning af havvand - 7. Remskiver og samling til sammenkobling med kraftoverførslen (valgfri) - 8. Trækrem til hjælpeorganerne - 9. Vekselstrømsgeneratorens placering - 10. Varmeveksler til omskifterens olie (valgfri) - 11. Indgang til havvandspumpen - 12. Elektrisk startmotor - 13. Sæde til indsættelsen af udstyret til at dreje svinghjulet - 14. Indløbslange for brændstof til motoren - 15. Udløbsslange for brændstof mod brændstoftanken.

Motor C13 ENS M33

1. Placering af termostatventil - 2. Prop til påfyldning af kølervæske - 3. Løfteøje - 4. Oliefiltre - 5. Oliepind til kontrol af olieniveauet - 6. Prop til påfyldning af smøreolie - 7. Håndpumpe til udtagning af smøreolie - 8. Løfteøje - 9. Placering af låget til oliedampsfiltret og filtertilstoppe-sensoren - 10. Lodret udledning af udstødningsgasser (valgfri) - 11. Håndtag til acceleratorens potentiometer - 12. Central elektronisk enhed - 13. Varmeveksler til smøreolien - 14. Prop til aftapning af smøreolien - 15. Udgang til udledning af havvand - 16. Dækplade til hjælpekomponenternes drivrem - 17. Prop til udledning af kølervæske.

TEKNISKE DATA FOR MOTOR C13 ENT M50

Den tekniske forkortelse og indregistreringsnummeret er gengivet på et skilt, der er placeret forskellige steder på motoren alt afhængigt af modellen: svinghjulsskærm, ventilløfterdæksel, kølervæskebeholder.

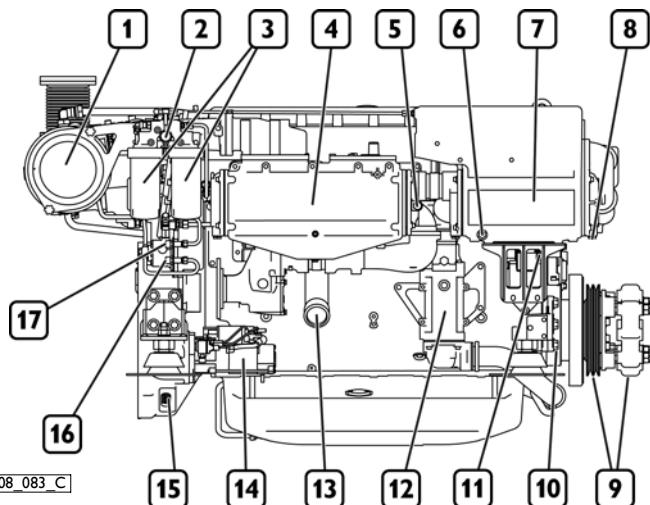
Forkortelse	C13 ENT M50
Motortype	F3B
Cyklus	Diesel, firetakts
Antal og fordeling af cylindrene	6, på linje
Cylinderdiameter x slaglængde	135 x 150 mm
Samlet slagvolumen	12.880 cm ³
Luftforsyning	For høj
Indsprøjtningstype Metode Direkte	EUI med elektronisk styring
Motorens rotationsretning	Mod uret (set fra svinghjulet)
Tørvægt	1.345 kg

Elektrisk anlæg	24 V
Akkumulator(er) kapacitet	120 Ah eller højere
opstartsstrøm	900 A eller højere

Tilgængelige justeringer (*)	C13 ENT M50
C	382 kW (520 hk) @ 2.000 omdr./min.
D	368 kW (500 hk) @ 2.000 omdr./min.

(*)Maksimaleffekt (netto) på svinghjulet i overensstemmelse med standarden ISO 3046-1. Testbetingelser: T 25 °C; atmosfærisk tryk 100 kPa; relativ luftfugtighed 30%.

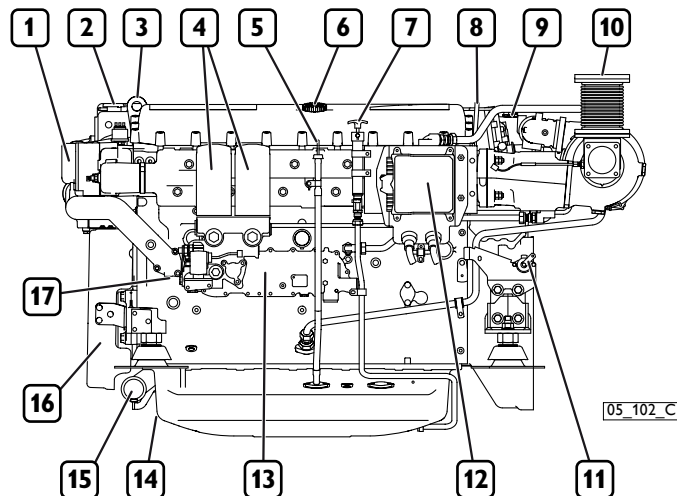
ADVARSEL
<i>Det er strengt forbudt at ændre de ovenstående egenskaber. Dette vil medføre, at garantien bortfalder og at FPT' ansvar ophører. Det er især forbudt at ændre de data, der er lagret i de elektroniske enheder i indsprøjtningssystemet samt at ændre motorens egenskaber og dens udstyr.</i>

08_083_C

Motor C13 ENT M50

1. Luftfilter - 2. Håndtag til omskiftning af brændstoffilter (valgfri) - 3. Brændstoffiltre - 4. Varmeveksler luft-havvand - 5. Offeranode - 6. Offeranode - 7. Varmeveksler kølervæske - havvand - 8. Prop til udledning af havvand - 9. Remskive og samling til sammenkobling med kraftoverførslen (valgfri) - 10. Trækrem til hjælpeorganerne - 11. Vekslerstrømsgeneratorens placering - 12. Varmeveksler til omskifterens olie (valgfri) - 13. Indgang til havvandspumpen - 14. Elektrisk startmotor - 15. Sæde til indsættelse af udstyret til at dreje svinghjulet - 16. Indløbslange for brændstof til motoren - 17. Udløbslange for brændstof mod brændstoftanken.

05_102_C

Motor C13 ENT M50

1. Placering af termostatventil - 2. Prop til påfyldning af kølervæske - 3. Løfteøje - 4. Oliefiltre - 5. Oliepind til kontrol af olieniveauet - 6. Prop til påfyldning af smøreolie - 7. Håndpumpe til udtagning af smøreolie - 8. Løfteøje - 9. Placering af låget til oliedampsfiltret og filtertilstoppe-sensoren - 10. Lodret udledning af udstødningsgasser (valgfri) - 11. Elektronisk kontrolenhed - 13. Varmeveksler til smøreolien - 14. Prop til aftapning af smøreolien - 15. Udgang til udledning af havvand - 16. Dækplade til hjælpekomponenternes drivrem - 17. Prop til udledning af kølervæske.

TEKNISKE DATA FOR MOTOR C13 ENT M77

Den tekniske forkortelse og indregistreringsnummeret er gengivet på et skilt, der er placeret forskellige steder på motoren alt afhængigt af modellen: svinghjulsskærm, ventilløfterdæksel, kølervæskebeholder.

Forkortelse	C13 ENT M77
Motortype	F3B
Cyklus	Diesel, firetakts
Antal og fordeling af cylindrene	6, på linje
Cylinderdiameter x slaglængde	135 x 150 mm
Samlet slagvolumen	12.880 cm ³
Luftforsyning	For høj
Indsprøjtningstype Metode Direkte	EUI med elektronisk styring
Motorens rotationsretning	Mod uret (set fra svinghjulet)
Tørvægt	1.380 kg

Elektrisk anlæg	24 V
Akkumulator(er) kapacitet	120 Ah eller højere
opstartsstrøm	900 A eller højere

Tilgængelige justeringer (*)

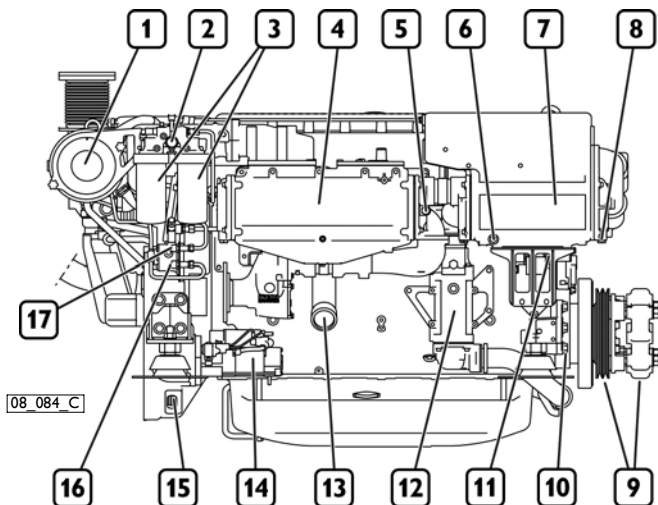
C13 ENT M77

A1	567 kW (770 hk) @ 2.300 omdr./min.
A2	515 kW (700 hk) @ 2.300 omdr./min.
B	442 kW (600 hk) @ 2.300 omdr./min.
C	397 kW (540 hk) @ 2.300 omdr./min.

(*)Maksimaleffekt (netto) på svinghjulet i overensstemmelse med standarden ISO 3046-1. Testbetingelser: T 25 °C; atmosfærisk tryk 100 kPa; relativ luftfugtighed 30%.

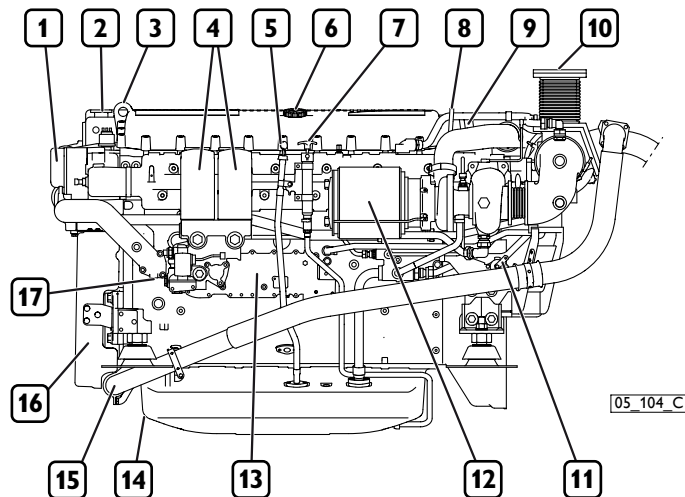
ADVARSEL

Det er strengt forbudt at ændre de ovenstående egenskaber. Dette vil medføre, at garantien bortfalder og at FPT's ansvar ophører. Det er især forbudt at ændre de data, der er lagret i de elektroniske enheder i indsprøjtningssystemet samt at ændre motorens egenskaber og dens udstyr.

Motor C13 ENT M77

1. Luftfilter - 2. Håndtag til omskitning af brændstoffilter (valgfri) - 3. Brændstoffiltre - 4. Varmeveksler luft-havvand - 5. Offeranode - 6. Offeranode - 7. Varmeveksler kølervæske - havvand - 8. Prop til udledning af havvand - 9. Remskiver og samling til sammenkobling med kraftoverførslen (valgfri) - 10. Trækrem til hjælpeorganerne - 11. Vekselsstrømsgeneratorens placering - 12. Varmeveksler til omskifterens olie (valgfri) - 13. Indgang til havvandspumpen - 14. Elektrisk startmotor - 15. Sæde til indsættelse af udstyret til dreje svinghjulet - 16. Indløbslange for brændstof til motoren - 17. Udløbslange for brændstof mod brændsstoffranken.

Motor C13 ENT M77

1. Placering af termostatventil - 2. Prop til påfyldning af kølervæske - 3. Løfteøje - 4. Oliefiltre - 5. Oliepind til kontrol af olieniveauet - 6. Prop til påfyldning af smøreolie - 7. Håndpumpe til udtagning af smøreolie - 8. Løfteøje - 9. Placering af låget til oliedampfiltret og filtertilstoppelsessensoren - 10. Lodret udledning af udstødningsgasser (valgfri) - 11. Håndtag til acceleratorens potentiometer - 12. Luftfilter anden turbokompressor - 13. Varmeveksler til smøreolien - 14. Prop til aftapning af smøreolien - 15. Udgang til udledning af havvand - 16. Dækplade til hjælpekomponenternes drivrem - 17. Prop til udledning af kølervæske.

MÆRKATER

Der er placeret forskellige advarselmærkater på motoren. Deres betydning er som følger:

BEMÆRK: Mærkatene forsynet med et udråbstegn gør opmærksomme på en potentiel **fare**.

Løftepunkt (kun for motoren).

Prop til påfyldning af brændstof
(på tanken, hvis den forefindes).

Prop til påfyldning af smøreolie.

Oliepind til kontrol af olieniveauet.

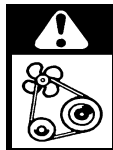
Forbrændingsfare:
Udstødning af varmt vand under tryk.

Forbrændingsfare:
Tilstedeværelse af dele med høj temperatur.

Brandfare:
Tilstedeværelse af brændstof.

Fare for stød og fasthængning
på dele i bevægelse:
Tilstedeværelse af ventilationshjul, remskiver,
remme eller andet.

■ BRUG

FORBEREDENDE EFTERSYN

Inden hver start af motoren:

- Kontroller, at ventilen på havvandsindtaget er åben. Tørdrift af havvandspumpen vil i løbet af få sekunder forårsage uoprettelige skader på den indvendige rotor.
- Kontroller niveauet for de tekniske væsker (brændstof, motorolie og kølervæske).

ADVARSEL!

Inden motoren startes, skal du kontrollere, at der ikke er tegn på dampe eller gas fra brændstof i maskinrummet.

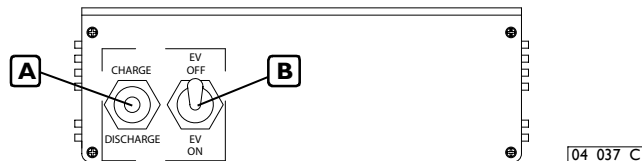
START OG STOP AF MOTOREN

Til fartøjer, som er udstyret med instrumentbræt, der ikke er produceret af FPT

De metoder til start og stop, som er beskrevet i det følgende, gælder, når der er et instrumentbræt fra FPT om bord. Hvis der er blevet specialfremstillet et instrumentpanel til fartøjet af værftet eller riggeren, kan disse metoder variere alt afhængigt af de valg, som værftet eller riggeren har foretaget. I så fald skal den fremgangsmåde for start og stop og de fortolkninger af kontrolinstrumenterne, som findes i den specifikke dokumentation fra værftet, følges.

For motorer, der er udstyret med et elektrisk forsmøringsanlæg

Når der tændes for strømmen til motorens elektriske anlæg, startes forsmøringsfunktionen og dens kontrollampe vil tændes. Operationerne vedrørende start af motoren, som beskrives på de følgende sider, må kun finde sted efter et tidsrum der sikrer, at forsmøringen fuldendes og kun efter at kontrollampen slukkes.

- Elektronisk modul til for-smøring og overførsel -

Forsmøringen af motorens dele kan også fuldendes i "manuel" funktionsmodus; i dette tilfælde gøres som følger:

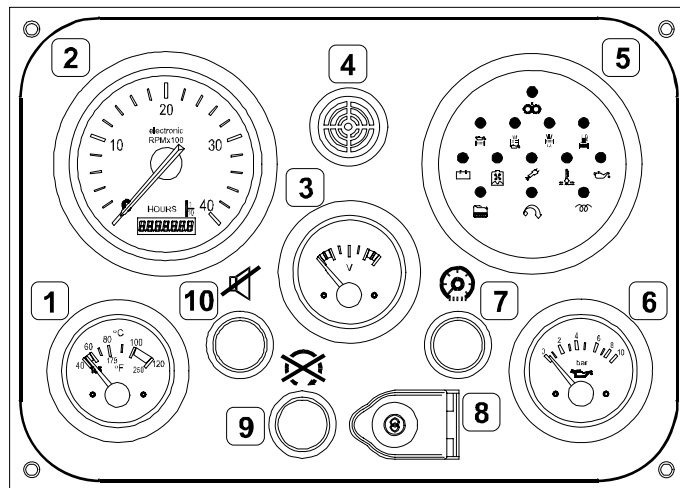
1. Man skal sikre sig at nøglekommutatoren til tænding er placeret i hvilepositionen (STOP).
2. Kontroller at omskifteren **B** som sidder på forsmøringens elektroniske modul, er placeret i positionen "EV OFF", hvorefter knappen **A** trykkes i retningen "DISCHARGE".
3. Knappen skal holdes nedtrykket i tilstrækkelig lang tid til at forsmøringen fuldendes.
4. Forsæt med start af motoren som beskrevet på de følgende sider.

START OG STOP AF MOTOREN VED HJÆLP AF ANALOGT INSTRUMENTBRÆT FRA FPT

Startprocedure fra hovedinstrumentbrættet

Kontroller, at den elektriske kommutator med teksten ENGINE ROOM - BRIDGE på relæboksen (normalt placeret i maskinrummet) står på positionen BRIDGE, og gør derefter følgende:

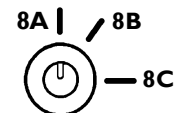
1. Løft beskyttelsesdækslet til nøglekommutatoren (8), sæt nøglen i og drej den mod højre over på positionen **8B**.
2. Kontroller, at de analoge instrumenter viser sandsynlige målinger med værdier for de tilhørende parametre (temperatur, batterispænding og olietryk).
3. Vent på, at alarmer standser og at alarmkontrollamperne på signaleringsmodulet (5) slukker, med undtagelse af "genoplading af vekselstrømsgenerator" og "lavt olietryk". Kontroller i mellemtiden, at testen af kontrollamperne har givet et positivt resultat (forskrifterne for fortolkning af testen og visningen på modulet findes i det tilhørende afsnit).
4. Drej nøglen over på positionen **8C**; når motoren er startet, skal du slippe den med det samme og derved undgå at accelerere.
5. Kontroller, at de analoge instrumenter viser sandsynlige målinger med værdier for de forskellige fysiske parametre (temperatur, batteriets spænding og olietryk).
6. Hvis motoren ikke starter, er det først muligt at vende tilbage til startpositionen efter at have bragt nøglekommutatoren tilbage i hvilepositionen **8A**.

08 057 C

1. Temperaturmåler for kølevæske - 2. Omdrejnings- og timetæller - 3. Voltmeter - 4. Horn - 5. Signalerings- og alarmmodul - 6. Trykmåler for motorolie - 7. Kontakt til belysning af instrumentbrættet - 8. Nøglekommutator til start/stop af motor - 9. Trykknop til standsning af motor - 10. Trykknop til blokering af horn.

Detailjevisning af nøglekommutatoren

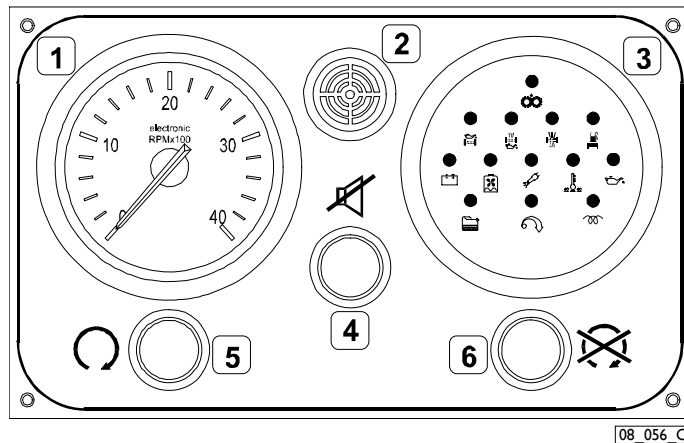
04 356 N

ADVARSEL

For at sikre at instrumenterne fungerer korrekt under sejladsen, er det strengt nødvendigt, at start af motoren først finder sted efter at kontrollamperne og hornet er blevet testet.

Startprocedure fra det sekundære instrumentbræt (fly-bridge)

1. Det sekundære instrumentbræt aktiveres ved at dreje nøglekommutatoren på det primære instrumentbræt over på positionen **8B** (se advarsel og fremgangsmåde i det foregående afsnit).
2. Vent på, at alarmen standser og at alarmkontrollamperne på signaleringsmodulet (3) slukker, med undtagelse af "genopladning af vekselstrømsgenerator" og "lavt olietryk". Kontroller i mellemtiden, at testen af kontrollamperne har givet et positivt resultat (forskrifterne for fortolkning af testen og visningen på modulet findes i det tilhørende afsnit).
3. Tryk på den grønne knap (5) og slip den, når motoren er startet.
4. Kontroller, at omdrejningstællerens målinger er sandsynlige.

1. Omdrejningstæller - 2. Horn - 3. Signalerings- og alarmodul - 4. Trykknop til blokering af horn - 5. Knap til start af motor - 6. Trykknop til standsning af motor.

Stop af motoren

Før motores standses, anbefales det at holde den gående i tomgang og uden belastning i nogle minutter. Det vil medføre en jævn reduktion af temperaturen, så skadelige termiske chock undgås.

- A. Motoren standses fra hovedinstrumentbrættet fra FPT ved at dreje nøglekommutatoren over på hvilepositionen **8A** eller ved aktivering af en lignende kommando fra et specialbygget instrumentbræt.
- B. Motoren standes fra det sekundære instrumentbræt fra FPT ved at trykke på den røde knap (6) på brættet.

Standning ved hjælp af hovedinstrumentbrættet af motorer fra FPT, som er udstyret med en anordning, som fungerer efter princippet "normally open - NO" (på anmodning eller som foreskrevet af certificeringsmyndighederne), opnås ved at trykke på den røde knap (9).

Sådan startes motoren igen fra det primære instrumentbræt:

1. Anbring nøglekommutatoren i hvilepositionen **8A** igen for at nulstille alle de funktioner, som udføres fra instrumentbrættene.
2. Forsæt som anvist.

Sådan startes motoren igen fra det sekundære instrumentbræt:

1. Sørg for, at instrumentbrættet er aktiveret (nøglekommutatoren på det primære instrumentbræt skal stå i positionen **8B**).
2. Tryk på den grønne knap (5), og slip den. Når motoren er startet, skal du kontrollere, at omdrejningstælleren målinger er sandsynlige.

IDENTIFIKATION AF ALARMTILSTANDENE

Instrumentbrætter fra FPT, som er udstyrede med analoge instrumenter, indeholder et elektronisk modul, som omfatter kontrollampene og kredsløbene til overføring, synkronisering og lagring af alarmene.

Figuren viser en oversigt over modulet, og tegnforklaringen viser betydningen af alarמידrogrammerne for alle kontrollampene. Nogle motortyper med tilhørende udstyr giver kun adgang til nogle af de nævnte funktioner.

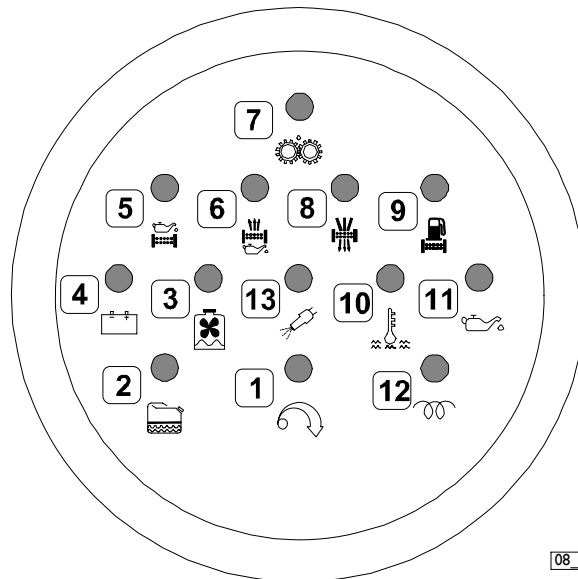
Desuden kan diverse tekniske valg fra værftets side betyde, at der kan være afvigelser fra disse angivelser.

Virkemåde

Ved at placere nøglekommutatoren i positionen **8B** udfører alarmenes elektroniske styremodul en 5 sekunders test af effektiviteten af alle de kontrollampene, bortset fra dem der vedrører "forsmøring", "for-efteropvarmning", og "EDC systemhavari"; samtidig udsender den akustiske alarm et lydsignal.

Afprøvningen af den akustiske alarm kan afbrydes inden testen fuldendes, ved at trykke på den tilhørende knap.

Under startfasen og i 15 sekunder derefter er alle alarmfunktionerne blokeret. Når de 15 sekunder er gået, vil enhver alarmtilstand, som bliver registreret af sensoren på motoren, medføre, at den tilhørende kontrollampe begynder at blinke, samtidig med, at der høres en akustisk alarm. Blokeringen af det akustiske signal, opnået ved at trykke på den tilhørende knap, resulterer i, at kontrollampene tændes uden at blinke og at alarmen lagres i hukommelsen indtil motoren stoppes.

08 058 C

1. Overskridelse af det maksimale tilladte omdrejningstal (på anmodning) - 2. Forekomst af vand i brændstoffets forfilter - *3. Lavt kølevæskniveau i motoren - 4. Fejl i vekslerstrømsgenerator - *5. Tilstoppelse af oliefilter - *6. Tilstoppelse af oliedampsfilter - *7. Forsmøring i gang - 8. Tilstoppelse af luftfilter - *9. Tilstoppelse af brændstoffilter - 10. Høj temperatur af kølevæske - 11. Lavt olietryk - *12. For-/efteropvarmning - 13. Skade på det elektroniske EDC indsprøjtningssystem.

*Funktioner for alarmer, der ikke er en del af standardudstyret.

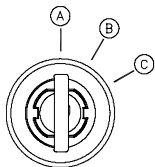
START OG STOP AF MOTOREN FRA DET DIGITALE INSTRUMENTBRÆT

(Ikke til motor C13 ENT M77)

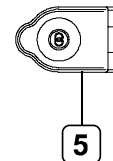
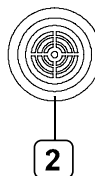
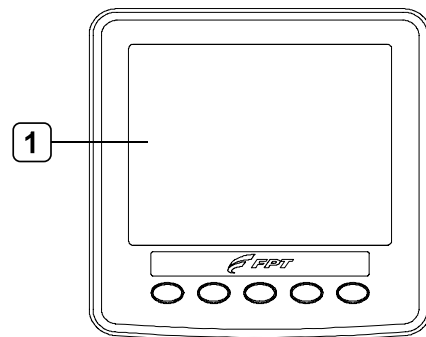
Startprocedure fra FPT-hovedpanelet

Sørg for, at kontakten, der er mærket med ENGINE ROOM - BRIDGE, på boksrelæet (findes normalt i motorrummet) er indstillet til BRIDGE, og fortsæt således:

1. Løft nøglekontaktens beskyttelsesdæksel (5), sæt nøglen ind, og drej den til **B**.
2. Kontrollér, at panelet giver anvisninger, der er i overensstemmelse med de tilsvarende fysiske parametre.
3. Vent til lydsignalet slukker, bortset fra "Generatorproblemer" og "Lavt olietryk", kontrollér samtidig, at testen er afsluttet med et positivt resultat (se afsnittet GENKENDELSE AF ALARMSTATUS).
4. Drej startnøglen til position **C**, start motoren, og slip nøglen uden at accelerere.
5. Kontrollér, at panelet giver anvisninger, der er i overensstemmelse med de tilsvarende nye værdier for de fysiske parametre (temperatur, spænding og olietryk).
6. Hvis der ikke startes, efter at nøglen er sluppet, kan den kun drejes tilbage i startpositionen, efter at kontakten er stillet til hvilepositionen **A**.

Detalje på kontakten med nøgle

08_019_N

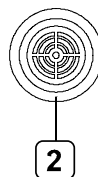
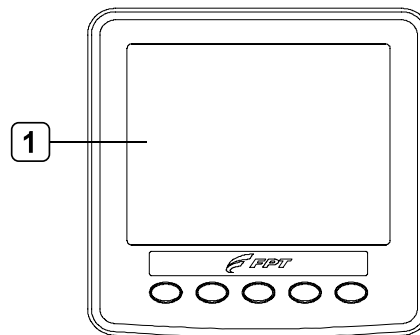
1. Motorbetjeningspanel - 2. Horn/ Relæ til hom - 3. Knap til blokering af hom - 4. Knap til standsning i tomgang - 5. Nøglekontakt til start/stop af motor

Ovennævnte dele leveres separate fra FPT og skal anbringes i instrumentpanelet på stedet.

Startprocedure fra det sekundære FPT-panel eller fly-bridge

(leveres på bestilling)

1. Aktivér det sekundære panel ved at sætte nøglekontakten på hovedpanelet til positionen B (se anvisninger og procedure i foregående afsnit).
2. Vent til lydsignaler og kontrollamper slukket, bortset fra "Generatorproblemer" og "Lavt olietryk", kontrollér samtidig, at testen er afsluttet med et positivt resultat (se afsnittet GENKENDELSE AF ALARMSTATUS).
3. Tryk på den grønne STARTKNAP (3), og slip den, når motoren er startet, hvorefter det kontrolleres, om aflæsningerne er i overensstemmelse med de nye fysiske parametre.

08_020_N

1. Motorbetjeningspanel - 2. Horn - 3. Knap til start af motor - 4. Knap til blokering af horn - 5. Kontakt til standsning af motor (til tomgang eller helt).

Ovennævnte dele leveres separate fra FPT, og skal anbringes i instrumentpanelet på stedet.

Standings af motoren

Før motoren standses, er det tilrådeligt at holde den i laveste omdrejninger i et par minutter og uden belastning. Dette gør det muligt at sænke temperaturen jævnt og undgå pludselige temperaturændringer.

- A. **Fra FPT-hovedpanelet:** Motorer i standardanlæg standses ved at dreje nøglekontakten til hvilepositionen **A**.
- B. **Kun godkendte RINA-anlæg:** Motoren standses med tryk på den røde STOPKNAP på FTP-hovedpanelet.
- C. **Fra det sekundære FPT-panel:** Motoren standses med tryk på den røde STOPKNAP.

Start af motor fra hovedpanel:

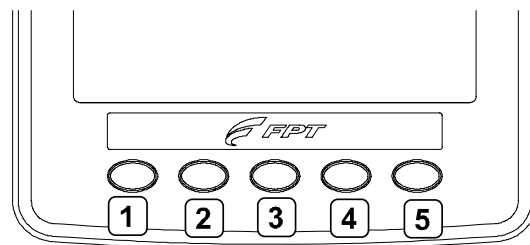
- 1. Sæt nøglekontakten i hvilepositionen **A** for at nulstille alle funktioner, der udføres fra instrumentpanelet.
- 2. Forsæt som angivet i det tilsvarende afsnit.

Start af motor fra sekundært panel:

- 1. Sørg for, at panelet er aktiveret (nøglekontakten på hovedpanelet er i positionen **B**).
- 2. Tryk på den grønne STARTKNAP (3), og slip den, når motoren er startet, hvorefter det kontrolleres, om aflæsningerne er troværdige.

DIGITALSKÆRM TIL AFLÆSNING AF MOTORPARAMETRE OG VISNING AF ALARMER

Den digitale skærm til aflæsning af motorens driftsparametre har en værktøjslinje nederst på skærmen, der med ikoner skematiserer den struktur, der ses af hver enkelt tast. Valg af funktioner sker med tryk fra venstre mod højre på den tilsvarende tast. Efter 5 sekunders inaktivitet forsvinder instrumentlinjen.

08 021 N

Tast 1	Tast 2	Tast 3	Tast 4	Tast 5
Visning af parametrene i tre uafhængige vinduer	Visning af parametrene i fire uafhængige vinduer	Grafisk visning af parametertideme i et enkelt vindue	Visning af alarmer.	Justering af skærmkontrast eller hvis nedtrykket i 3 sekunder: adgang til konfigurationsmenuen

Når der tændes for displayet, ses et startskærbillede med FPT-logoet i ca. 7 sekunder. Samtidig udfører displayet en autodiagnostik. Hvis der lyder et "bip" fra displayet på mere end et sekund, betyder det, at autodiagnostikken er mislykkedes.

Når startskærbilledet med FPT-logoet forsvinder, viser skærmen aflæsningerne på sine virtuelle indikatorer (Tri screen). Kort efter vises det sidste skærbillede, fra før motoren blev slukket.

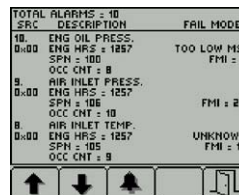
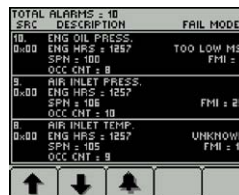
Visning af motorparametre (i konfigurationen standard)

I tabellen findes en liste over de parametre, der overføres gennem CAN-linjen (J1939), og som ses på kontrolskærmen i de modaliteter, der er beskrevet ovenfor: skærm med et, tre eller fire vinduer. DB i tabellen angiver den interne database, der gemmer alle de data, der overføres fra motoren. Hele listen over den interne database kan ses på skærmen ved hjælp af konfigurationsmenuen under "DB Viewer". Hvis den ønskede parameter ikke er tilgængelig, kan den ikke vælges, og hvis den bliver utilgængelig under visningen, vises "- - -" på skærmen.

IKON	PARAMETER	Datalinks	Vinduer på skærmen			
		J1939	3	4	I	DB
ELEKTRISK DEL Volt eller Ampere						
	Batterispænding	√	√	√	√	√
Brændstof (L, Gal, lGal) eller (L/h, Gal/h, lGal/h) eller (km/L, MPG, o IMPG)						
	Resterende brændstof med GPS	√	√			√
	Øjeblikkelig Fuel Economy	√	√			√
Afstand (km, milia, Nmilia)						
	Resterende afstand med GPS	√	√	√		

IKON	PARAMETER	Datalinks		Vinduer på skærmen			
		J1939	3	4	1	DB	
Tryk (kPa, PSI eller bar)							
	Barometertryk	√	√	√		√	
	Turboladningstryk	√	√	√		√	
	Motorolietryk	√	√	√	√	√	
Temperatur (°C eller °F)							
	Motorkølevæskens temperatur	√	√	√	√	√	
	Brændstoftemperatur	√	√			√	
	Temperatur i udstødningsgasser	√	√	√	√	√	
Procentdel (%)							
	Accelerationsposition	√	√	√	√		
	Kølevæskenniveau	√	√	√	√		
	Aktuel procentværdi for motormoment	√	√	√	√		
	Motormoment ved o/m	√	√	√	√		
Hastighed (RPM, km/h, MPH eller KTS)							
	Motoromdrejninger	√	√	√	√	√	
Tid (h)							
	Totale driftstimer	√	√				

Visning af alarmer

Når skærmen modtager en aktiv alarm, ses et blinkende vindue eller et alment symbol for alarmer på skærmen, alt efter hvorledes styreenheden er indstillet, lagt over det aktuelle skærmbillede. Felte angiver den defekt, der er registreret. I samme øjeblik høres et lydsignal.

Trykkes der på en hvilken som helst knap, vises listen over alarmer. De alarmer, der endnu ikke er vist, ses med grå skrift på sort bund.

Når alarmerne er vist, vender skærmen tilbage til sort skrift på grå baggrund, og muligheden for at afslutte skærmbilledet aktiveres (ikonet med den "åbne dør").

BEMÆRK

I det blinkende felt ses, hvor alvorlig alarmer er:

MS: MEGET ALVORLIGT

MOD: MODERAT ALVORLIGT

LS: MINDRE ALVORLIGT

Alarmhukommelse

Når alarmlisten med de gemte alarmer åbnes, vises den seneste alarm automatisk. Der kan rulles gennem listen ved hjælp af tasterne 1 og 2, der sidder under pilene (↓ og ↑). Det er ikke muligt at afslutte dette skærmbillede, før alle alarmer er set. Alarmen vises med tryk på tasten 3 (under ikonet HOLD RESET). Alarmene slettes automatisk, når der ikke sendes et alarmsignal til skærmen i længere tid.

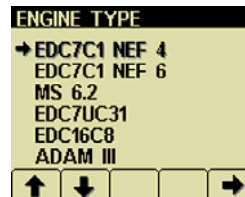
TOTAL STORED ALARMS : 7		
SRC	DESCRIPTION	FAIL MODE
.6	ENG OIL FILTER PRESS.	
0:16	SPM : 99	DISCONNECTED
⊗	OCC CNT : 5	FMI : 5
.5	ENG OIL LEVEL	
0:00	SPM : 98	VOLTAGE LOW
⊗	OCC CNT : 4	FMI : 4
.4	WATER IN FUEL	
0:00	SPM : 97	VOLTAGE HIGH
⊗	OCC CNT : 3	FMI : 3

↑ ↓ HOLD RESET ↶

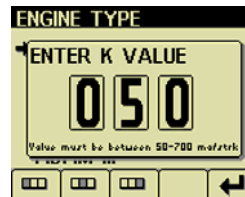
Alarmerne i hukommelsen kan ses med tryk på tasten 4. Hvis der ikke findes alarmer i hukommelsen, ses en fejlmeddelelse. Ved tryk på tasten 3 kan alle alarmer i skærmens hukommelse slettes.

Første start af skærm til motortjek

FPT-skærmen til aflæsning af parametrene virker med 6 forskellige motortyper. De rette funktionsmåder for den specifikke motortype programmeres på stedet. Oplysninger vedrørende brændstofforbrug kræver den rette programmering af data for maks. påfyldning i forhold til motorens ydelse. Gå frem således:

Brug tasterne under pilene (↓ og ↑), vælg den passende motorstyreenhed. Når skærmen for den pågældende motorstyreenhed først er indstillet, vises den ikke, når skærmen fungerer normalt

Behold den standardværdi, der er indstillet fra fabrikken

MONITORERINGS- OG SIKKERHEDSSYSTEM

I overensstemmelse med foreskrifterne fra certificeringsorganisationerne er nogle både udstyret med et sikkerhedssystem, der består af specifikke sensorer, som er placerede på motoren, og af et letoverskueligt instrumentbræt, hvorfra motorens funktionsparametre kan overvåges. Udover overvågningsfunktionen sørger det elektroniske system også for at gribe ind og advare ved hjælp af alarmer, hvis sikkerhedstærsklerne overskrides, og motoren nødstoppes i tilfælde, hvor der kan opstå situationer som er til fare for de ombordværende.

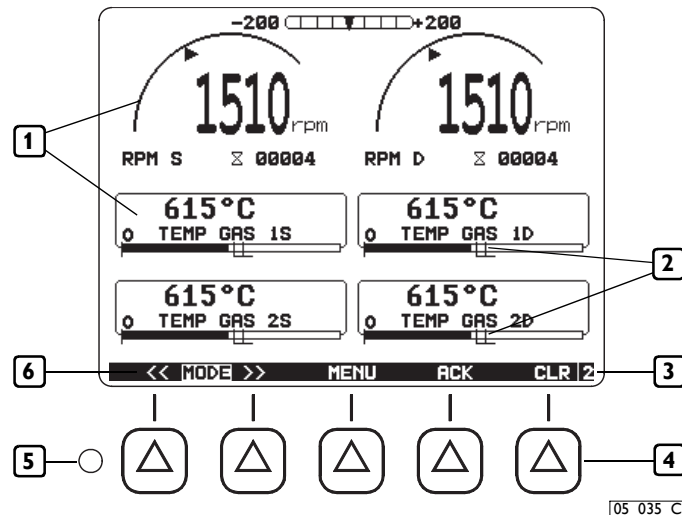
Brugen og fortolkningen af systemets enheder er, afhængigt af apparatet, i den konfiguration der betragtes som FPT's standardkonfiguration. Informationerne vedrørende de funktioner som er tilkoblet eksterne apparater, herunder ekkolod og GPS, er med vilje repræsenteret på en kortfattet måde. De programmeringsfunktioner, som falder under Leverandørens eller teknikerne fra Kundeservice's kompetence, er ikke medtaget. For enhver information som ikke findes i dette dokument henvises til Leverandørens manualer for det pågældende apparat.

Overvågning

Visualiseringsenheden tillader konstant overvågning af motorens parameterværdier, som krævet ifølge standardtypegodkendelsesnormerne, for hurtigt at kunne identificere en unormal situation under udvikling. Informationerne lagret i enhedens hukommelse giver desuden mulighed for at analysere begivenheder, som har fundet sted lang tid før den, der aktuelt undersøges. Alarmltilstandene som udløses ved overskridelse af grænseværdierne for hver af parametrene, signaleres ved hjælp af et akustisk signal og en fremhævnning, ved hjælp af en blinkende kant, på den skærm, som indeholder informationerne om det anormale parameter.

MONITORING SYSTEM

SAN GIORGIO S.E.I.N. - GENOVA - ITALY

1. Analoge indikatorer med reference til parameteren, dens værdi og måleenhed - 2. Genkendelse af alarmens forudstillede grænseværdier - 3. Sidenummer - 4. Membranknapper - 5. Kontrollamper - 6. Tasternes funktion.

Informationerne på de viste sider afhænger af antallet og typen af den installerede motor.

Tasternes funktioner varierer afhængigt af de forskellige visninger.

Tryk på tasterne "<<'og'>>" for at visualisere siderne med oplysningerne om de parametre som overvåges, herunder også

vedligeholdelsesintervaller og valgfri informationer som illustreret herunder.

Standardkonfigurationen fra FPT foreskriver overvågningen af følgende data:

- Motorens kølervæsketryk (FRESHWATER PRESS)
- Lavt niveau for motorens kølervæske (LOW WATER LEVEL)
- Lavt tryk for motorens kølervæske (FRESHWATER LOW P)
- For høj temperatur på motorens kølervæske (HIGH WATER TEMP)
- Trykket på motorens smøreolie (OIL PRESS)
- For lavt tryk for motorens smøreolie (LOW OIL PRESS)
- Temperaturen på motorens smøreolie (OIL TEMP)
- Oliefiltret tilstoppet (OIL FILTER CLOG)
- Vand i brændstoffet (WATER IN FUEL)
- Brændstoffets tryk (FUEL PRESS)
- Brændstoffiltret tilstoppet (FUEL FILTER CLOG)
- Skade på indsprøjtningssystemet (INJECT WARNING)
- Manglende opladning af batteriet (BATTERY WARNING)
- For-smøring i gang (PRELUBRICATING)*
- Systemets spænding (VOLTMETER)
- Temperaturen på udstødningsgassen (EX GAS TEMP)
- Motorens omdrejningshastighed, fra EDC-systemet (ENGINE E)
- Fejl i motorens stopkredsløb (MAN STOP L FAULT)
- Motorens omdrejningshastighed, fra sensor (ENGINE S)
- Fejl i sensoren til aflæsning af motorens omdrejningshastighed (PICK-UP L FAULT)

- Fejl i motorens automatiske stopkredsløb (AUTOSTOP L FAULT)
- Luftfiltret tilstoppet (AIR FILTER CLOG)
- Trykket på olien i omskifteren (GEAR OIL PRESS)*
- For lavt olietryk i omskifteren (LOW GEAR OIL P)*
- Trykket i havvandskredsløbet (SEA WATER PRESS)*

* Informationer som kun gengives, hvis de pågældende komponenter forefindes.

Indstillingen af grænseværdierne for alarmerne henhører under Kundeservice's tekniske personale, og det er nødvendigt at indtaste en adgangskode.

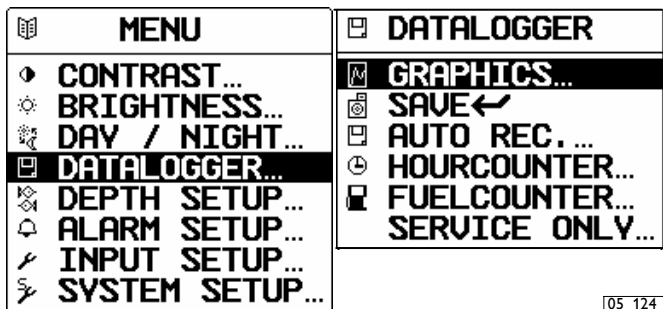
Indstilling af skærmen

Brugergrænsefladen giver mulighed for at justere lysstyrke, kontrast og billedgengivelsen, hvor der kan byttes om på lyst og mørkt.

1. Tryk på "MENU"-knappen for at kalde hurtigvalgsvinduet frem.
2. Tryk på tasterne "<<" og ">>" for at fremhæve visualiseringsparameteren, der skal indstilles: "BRIGHTNESS", "CONTRAST", "DAY/NIGHT".
3. Tryk på "OK" tasten for at bekræfte valget.
4. Ændr parameterindstillingen ved at trykke på tasterne "<<" og ">>".
5. Tryk igen på "OK" tasten for at bekræfte valget.
6. Gå ud af "MENU" ved at trykke på "CLR" tasten.

Avancerede funktioner

De overvågede parametres værdier kan præsenteres på forskellige måder, herunder også som et diagram, der viser deres udvikling over tid.

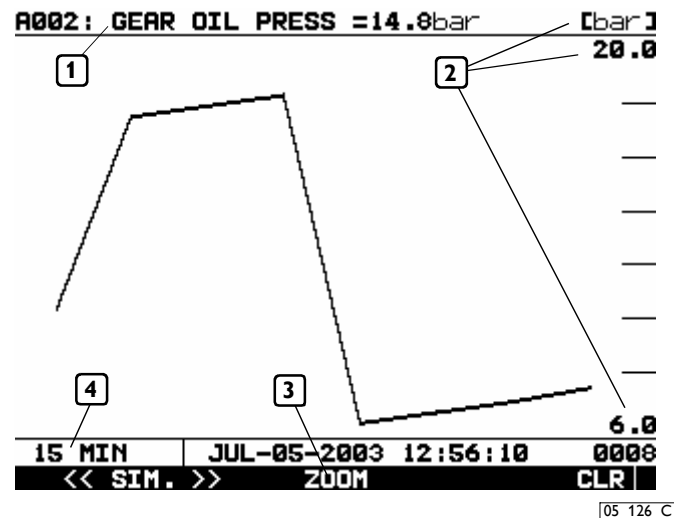
Valget af fremvisningsmåde gøres således:

1. Tryk på "MENU"-knappen for at kalde hurtigvalgsvinduet frem.
2. Brug tastene "<<" og ">>" for at vælge feltet "DATALOGGER" i vinduet.
3. Tryk på "OK"-tasten for at bekræfte og fremkalde et nyt vindue med valgmuligheder.
4. Vælg den ønskede fremvisningsmåde ved at trykke på tastene "<<" og ">>" (se de forskellige valgmuligheder herunder).
5. Tryk på "OK" for at bekræfte.

Fremvisningsmåde

□ "GRAPHICS": visualiserer parameterens udvikling gennem tiden; tryk på "ZOOM"-tasten for at ændre det tidsinterval, som vises på skærmen.

1. Tryk på tastene "<<" og ">>" for at vise diagrammerne for de forskellige parametre.
2. Tryk på "CLR"-tasten for at gå ud af den aktuelle funktion.

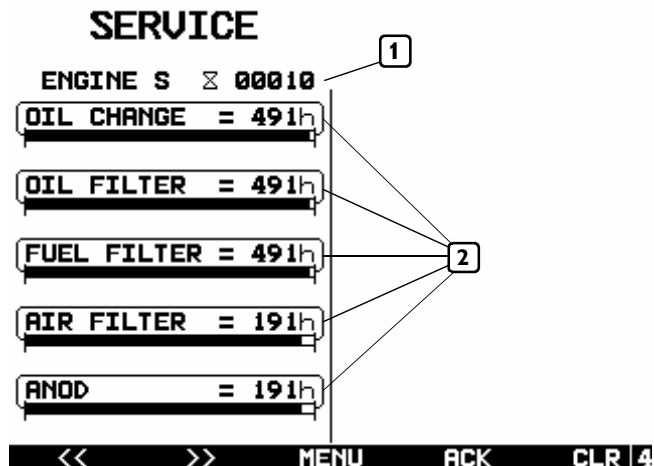
1. Parameter visualiseret - 2. Skalinterval og måleenhed - 3. Knappens betydning (vælg periode: sidste 15 min, 1 time, 6 timer, 24 timer) - 4. Varighed af perioden, som er valgt og visualiseret.

- ❑ "SAVE": giver mulighed for at gemme systemets parameterværdier på præcise øjeblikke under motorens drift. Lagringen sker i det øjeblik, der trykkes på "OK"-knappen. Efterfølgende tryk giver mulighed for at gemme nye værdier. De gemte værdier kan fremvises på alle de angivne måder.
- ❑ "AUTO REC.": Ændrer den måde, dataene registreres på; det er ikke muligt at udføre ændringer.
- ❑ "HOURCOUNTER": Styrer registreringen af propellerens effektive arbejdstid; visualiseringen af dataene i form af arbejdstimer (ENGINE) eller i form af statistik (STATISTIC) kræver indtastning af adgangskode. Dataene kan anvendes af Kundeservicecentrenes personale til at planlægge vedligeholdelsesindgrebene. Inde i denne funktion er det muligt at vælge "SERVICE RESET ", som vist i afsnittet "Visualisering af de planlagte vedligeholdelsesindgreb".
- ❑ "FUELCOUNTER": (ikke programmeret).
- ❑ "SERVICE ONLY": Anvendes af Kundeservicecentrenes teknikere til programmering af monitoreringssystemet og kræver indtastning af adgangskode.

Visualisering af vedligeholdelsesintervaller

Oversigtlisten, som angiver motoren/motorenes tilladte driftstimer inden udførelsen af indgrebene, er visualiseret med basisfunktionerne, i den sekvens af sider, som fremkaldes med tasterne "<<" og ">>". Enhedens interne timetæller, som tæller ned på basis af det effektive antal driftstimer, og som også registrerer negative værdier, giver mulighed for på et tidligt tidspunkt at forudse behovet for et indgreb. Efter ethvert vedligeholdelsesindgreb skal brugeren af båden eller personalet, som er udpeget af denne til at foretage vedligeholdelsen, sørge for at tilbagestille parametrene til brug for tællingen (se proceduren for "Tilbagestilling af vedligeholdelsesintervaller").

Dataene i timer vedrørende de forskellige intervaller kan kun ændres af Kundeservicepersonalet.

05_125_C

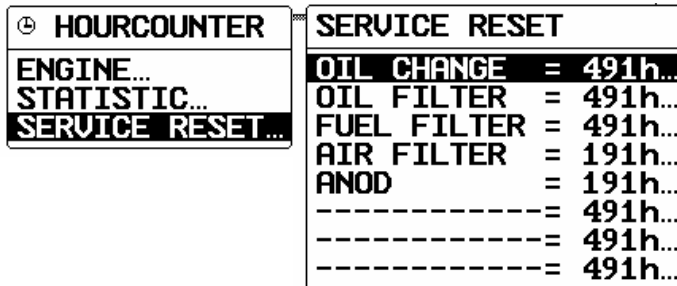
1. Antal driftstimer for motoren - 2. Antal driftstimer tilbage, før indgreb skal foretages (et minus indikerer en overskridelse)

Tilbagestilling af vedligeholdelsesintervallerne

Efter at et vedligeholdelsesindgreb - som dem nævnt på listen - er fuldført, er det nødvendigt at tilbagestille tælleren med hensyn til det antal driftstimer, der må gå, inden vedligeholdelse skal udføres på ny. Dette gøres som følger:

1. Tryk på "MENU"-knappen for at kalde hurtigvalgsvinduet frem.

2. Brug tastene "<<" og ">>" for at vælge feltet "DATA LOGGER" i vinduet.
3. Tryk på "OK"-tasten for at bekræfte og fremkalde et nyt vindue med valgmuligheder.
4. Vælg funktionen "HOURCOUNTER" ved at trykke på tastene "<<" og ">>" og bekræft med "OK"-tasten.

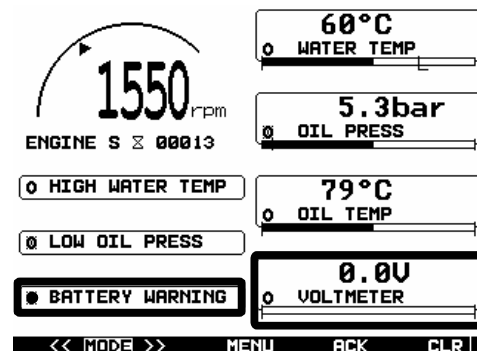

05_127_C

5. Brug tastene "<<" og ">>" til at vælge "SERVICE RESET" i det nye vindue.
6. Tryk på "OK" for at bekræfte og kalde listen med de programmerede indgreb frem. Heraf fremgår antallet af driftstimer der er tilbage, inden et indgreb er påkrævet, eller, hvis der er et minus (-), forsinkelsen af indgrebet.
7. Brug tastene "<<" og ">>" for at fremhæve det netop foretagne indgreb.
8. Tryk på "OK" to gange efter hinanden for at bekræfte.
9. Kontroller, at den indstillede værdi for det maksimale antal timer inden næste indgreb, fremkommer på skærmen. Hvis dette ikke sker, gentages de sidste trin i proceduren.

Styring af alarmer og sikkerhed

Systemets elektronik kontrollerer sekventielt alle parametre for hvilke overvågningen er indstillet, uanset hvilken programside der vises på skærmen. For hver parameter er der indstillet 2 nedre og 2 øvre grænseværdier, for henholdsvis for-alarmer og alarmer; disse to værdier kan være sammenfaldende. De indstillede grænseværdier vises på de analoge indikatorer vedrørende den pågældende parameter (se figur). Indstillingerne af grænseværdierne må udelukkende ændres af Kundeservicepersonalet.

05_128_C

Når en parameters værdi overskrider den programmerede grænseværdi udsendes et akustisk signal, og skærmen med indikatoren bliver fremhævet ved hjælp af en mørk blinkende kant (som vil være lys i tilfælde af "NIGHT"-indstilling). Ved at trykke på tasten "CLR" slukkes det akustiske signal, og kanten holder op med at blinke, men forbliver i fokus. Alarmtilstanden forbliver synligt fremhævet indtil normaltilstanden genetableres og der trykkes på "ACK"-knappen.

ADVARSEL

Når der bliver gjort opmærksom på en alarm, kan man, for at kontrollere at anomalien eksisterer, med fordel trykke på tasten "ACK". Hvis overskridelsen af grænseværdien kun har været midlertidig, vil alarmerne omgående holde op, såfremt alarmerne vedbliver forsættes med diagnostiseringen for at fastslå alarmerne årsag. Efter definitivt at have fjernet årsagen til alarmerne vil den normale visualiseringstilstand fremkomme efter et tryk på tasten "ACK".

ADVARSEL!

For at sikre motorens integritet og beskytte besætningen mod risici, er den elektroniske enhed programmeret til automatisk at stoppe motoren i tilfælde af registrering af de følgende situationer:

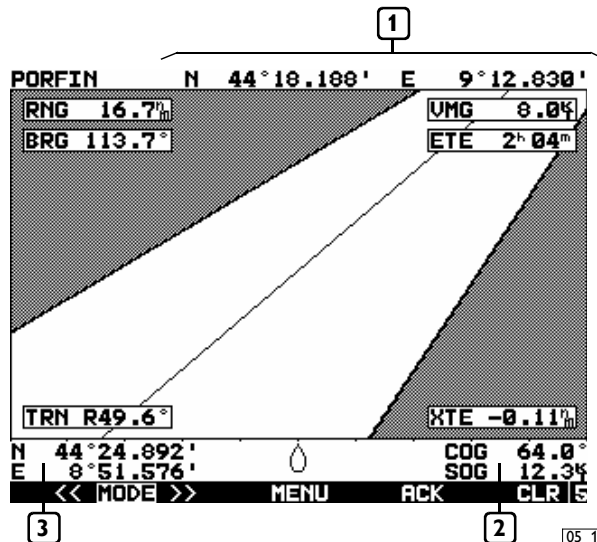
- Lavt tryk på motorens smøroleolie (LOW OIL PRESS)
- Høj temperatur af kølevæske (HIGH WATER TEMP)
- For højt omdrejningstal for motoren (ENGINE S).

Overvågning af ruten og navigationen

I de tilfælde hvor skærmen er tilkoblet et GPS- eller autopilot-system, fremkommer der mellem monitoreringssiderne en grafisk repræsentation med punkter til brug for navigationen.

Signaturforklaring til forkortelse:

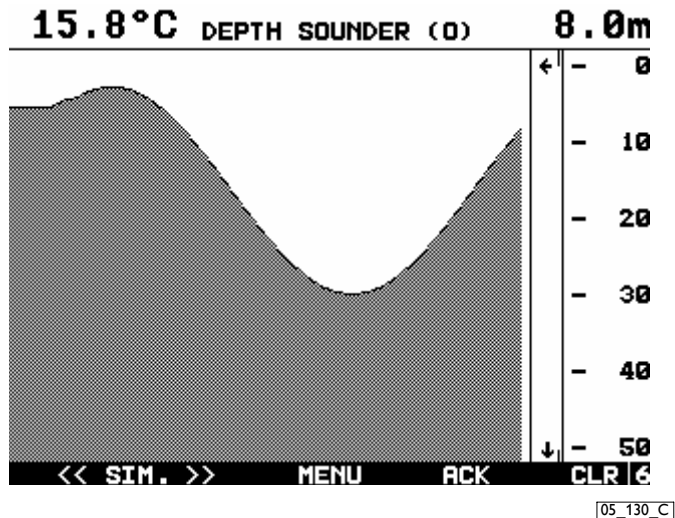
- RNG – Afstand til det næste waypoint
- BRG – Retning til det næste waypoint
- VMG – Faktisk hastighed mod waypoint
- ETE – Estimeret ankomsttid
- TRN – Retning for rute mod waypoint
- XTE – Fejl udenfor rute

1. Destination (Waypoint) - 2. Rute og hastighed - 3. Faktisk position.

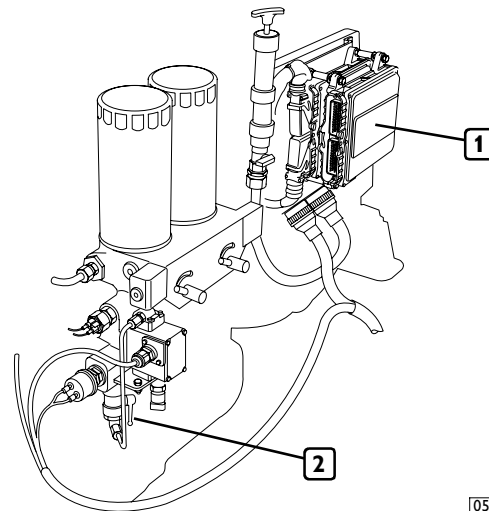
Monitorering af dybden (Ekkolod)

I tilfælde af at skærmen er forbundet med et ekkolod, fremkommer der blandt monitoringsidene en grafisk repræsentation af udviklingen i vanddybden samt den relative værdi i meter associeret med temperaturen.

Effektivitetstest af sensoren til lavt olietryk

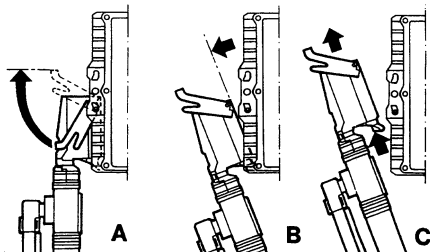
I overensstemmelse med dispositionerne fra certificeringsorganisationerne, inkluderer systemet løsninger som tillader en effektiv kontrol af alarmfunktionerne. Som eksempel kan nævnes tilstedeværelsen af en hane til opsamling af olie (2) placeret på forbindelsesslangen til sensoren "Lavt olietryk" (WA), som anvendes til at kontrollere effektiviteten af den relative funktion.

Udskiftning af motorstyreenhed

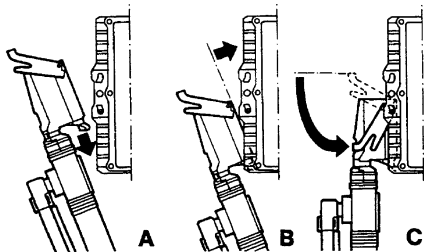
Hvis køretøjet kun er udstyret med én motor, kan man for at tilbyde større sikkerhed under kørslen installere en ECM som hjælpemotor til hurtig udskiftning i tilfælde af motorstop.

Motorer C13 ENS M33 - C13 ENT M50

FJERNELSE AF ECU-KONNEKTORER

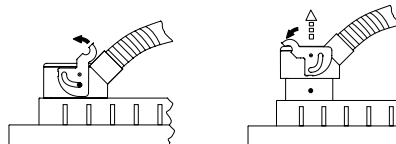
80802A

INDSÆTTELSE AF ECU-KONNEKTORER

80802B

Motorer C13 ENT M77

06_015_C

FJERNELSE AF ECU-KONNEKTORER

For at indsætte konnektorer i ECU-systemet skal man følge ovennævnte installationsvejledning bagfra.

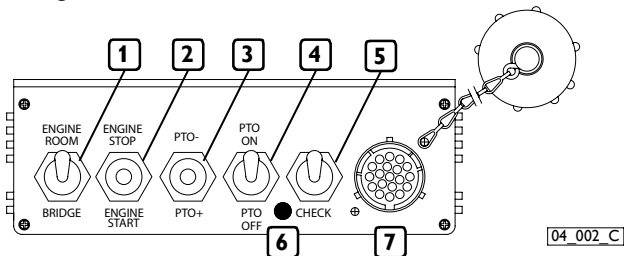
Efter handlingen skal man:

- sætte skruerne på batteriet igen;
- teste motoren ved at starte den.

STYRING AF MOTORER C13 ENS M33 - ENT M50 FRA RELÆBOKSEN

Ved hjælp af enheden identificeret som "relæboks", der ofte er installeret i nærheden af maskinrummet, er det muligt at styre de følgende funktioner:

- Start og stop af motoren.
- Valg af kommandostation: Instrumentpanel på broen eller maskinrum.
- Forøgelse eller nedsættelse af omdrejningstallet.
- Auto-diagnostisk test.

1. Valg af kommandopost - 2. Start/stop knap - 3. Manuel accelerator - 4. Tilkobling af accelerationsknap (3) - 5. Knap til emission af blink code - 6. Lysdiode til signalering af EDC-havari og blink code - 7. Forbindelsestik til diagnoseinstrument.

ADVARSEL!

Undgå under alle omstændigheder at flytte omskifteren ENGINE ROOM / BRIDGE, mens motoren kører.

Startprocedure

1. Sæt omskifteren **1** over i positionen ENGINE ROOM for således at aktivere den tilstødende START-STOP knap (2); **denne operation slår alle funktionerne på instrumentpanelet, der er placeret på broen, og flybride fra**
2. Tryk på knappen **2** i positionen ENGINE START indtil motoren starter, hvorefter knappen slippes.

Procedure til styring af hastigheden

1. Flyt omskifteren **4** til positionen PTO ON;
2. For at accelerere: Tryk på knappen **3** og hold den nedtrykket i positionen PTO+; når den ønskede hastighed er opnået slippes den.
3. For at nedsætte hastigheden: Tryk på knappen **3** og hold den nedtrykket i positionen PTO-; når den ønskede hastighed er opnået slippes den.

Når den ønskede hastighed er opnået, holdes denne konstant indtil næste aktivering af omskifteren **4** til positionen PTO OFF eller til motoren slukkes.

Standingsning af motoren

1. Tryk knappen **2** i positionen STOP, indtil motoren stopper totalt.
2. Flyt afbryderen **1** til positionen BRIDGE for at tillade brugen af knapperne, der sidder på instrumentbrættet, og forhindre brugen af START-STOP knappen på relæboksen.

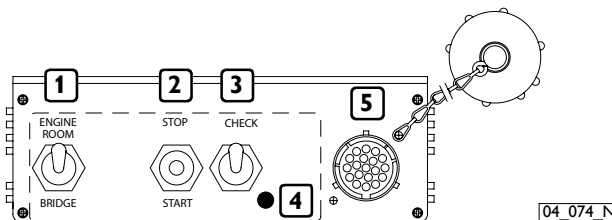
Procedure til auto-diagnostik

Brugen af knappen CHECK (5) giver Kundeservicens tekniske personale mulighed for at læse de autodiagnostik-data, som er lagret i motorens elektroniske kontrolenhed; led-indikatoren **6** angiver koden ved at blinke.

STYRING AF MOTOREN C13 ENT M77 FRA RELÆ-BOKSEN

Motoren er udstyret med en kontrolenhed identificeret som "relæboks", der ofte er installeret i nærheden af maskinrummet, og via denne er det muligt at styre de følgende funktioner:

- Start og stop af motoren.
- Valg af kommandostation: Instrumentpanel på broen eller maskinrum.
- Forøgelse eller nedsættelse af omdrejningstallet.
- Auto-diagnostisk test (reserveret for Kundeservice's tekniske personale).

1. Valg af kommandopost - 2. Start/stop-knap og manuel accelerator -
3. Deaktiveret knap - 4. Ledikke brugt i den pågældende opsætning-
5. Forbindelsestik til diagnoseinstrument.

ADVARSEL!

Undgå under alle omstændigheder at flytte omskifteren ENGINE ROOM / BRIDGE, mens motoren kører.

Startprocedure

1. Sæt omskifteren **1** over i positionen ENGINE ROOM for således at aktivere den tilstødende START-STOP knap (2); **denne operation slår alle funktionerne på broens instrumentpanel fra**
2. Tryk på knappen **2** i positionen START, indtil motoren starter.
3. For at øge eller sænke hastigheden: Tryk på knappen **2** og hold den nedtrykket i positionen START, indtil den ønskede hastighed er opnået, hvorefter knappen slippes. Denne operation resulterer alternerende i henholdsvis acceleration og deceleration. Den opnåede hastighed holdes konstant, indtil den næste ændring foretages eller indtil motoren slukkes.

Standning af motoren

1. Tryk knappen **2** i positionen STOP, indtil motoren stopper totalt.
2. Flyt omskifteren **1** til positionen BRIDGE for at tillade brugen af knapperne, der sidder på instrumentbrættet og forhindre brugen af START-STOP knappen på relæboksen.

FOR EN KORREKT BRUG AF MOTOREN

- ❑ Hold ikke startknappen nede i længere tid, efter at motoren er startet.
- ❑ Forbliv ikke ved kajen, mens der ventes på at motoren varmer op, men påbegynd sejladser i lavt tempo. Den korrekte opnåelse af driftstemperaturen opnås med motoren i gang på medium kraft.
- ❑ Undgå forlænget sejlads ved minimumsomedrejninger, da det medfører produktion af skadelig udstødningsgas og generelt ikke er godt for motoren.
- ❑ Forøgelse og formindskelse af motorens omdrejningstal skal udføres gradvist for at tillade en regelmæssig forbrænding og den bedst mulige funktion af motorens forskellige dele.
- ❑ Den maksimale sejlhastighed må ikke overstige 90% af den maksimale ydelse (se afsnittet TEKNISKE DATA FOR MOTOREN).
- ❑ Under sejladser skal man kontrollere at:
  - Temperaturen på motorens kølevæske ikke overstiger grænseværdien, der udløser alarmer.
  - Olietrykket holder sig indenfor de foreskrevne værdier.

SPECIELLE ADVARSLER

Høj temperatur af kølervæsken

Såfremt temperaturen, der vises på instrumentet, bedømmes som værende for høj, eller hvis en alarm vises, skal hastigheden nedsættes og der søges i havn for at kontrollere havvandsindgangen og kølekredsløbet. Derudover bør man kontrollere:

- Opstramningen af drivremmene til vandpumpen og vekselstrømsgeneratoren.
- Den korrekte funktion af termostatventilen.
- Renheden af varmevekslerne.

ADVARSEL!

Når motoren er varm skabes der et tryk i kølekredsløbet, som er i stand til at sprøjte varm væske ud meget voldsomt med forbrændingsfare til følge. Åbn kun dækslet til opfyldning af kølervæskebeholderen, hvis der er nødvendigt - og kun når motoren er kold.

Lavt smøreolietryk

I tilfælde af at smøreolietrykket bedømmes som værende lavt eller hvis kontrollampen "lavt olietryk" tændes, skal motoren stoppes og olieniveauet kontrolleres. Om nødvendigt påfyldes (se afsnittet EFTERSYN OG VEDLIGEHOLDELSE).

Hvis signaleringen stadig vises, bør man søge i havn ved lav hastighed og kontakte et serviceværksted.

Forekomst af vand i brændstofforfiltret

Det anbefales, at man tømmer filtrene for vand, før den tilhørende kontrollampe tænder.

Undgå at bruge motoren, når der ikke er andet brændstof i tanken end reservebrændstof, da dette fremmer kondensdannelse og indsugning af olieslam og luft, hvilket kan få motoren til at standse.

ADVARSEL!

Vær yderst forsigtig under påfyldning af brændstof, så der ikke kommer forurenende stoffer i fast form eller som væske ind i tanken. Husk desuden, at det er forbudt at ryge eller tænde ild under påfyldning.

Tilstopning af luftfilter og manglende effektivitet i udstødningskredsløbet

Undersøg regelmæssigt luftindsugningsåbningerne og udstødningsrørene for snavs. De vedligeholdelsesintervaller, der er angivet i denne vejledning, tager udelukkende højde for motorkomponenternes ydelse og ikke for ændringer udført af værftet eller for eventuelle ydre begivenheder.

ADVARSEL!

Se efter, at udstødningskredsløbet ikke er blokeret eller beskadiget, for på den måde at undgå, at der dannes farlige udslip inde i båden.

Anomali ved opladning af batteri eller vekselstrømsgenerator

Kontroller eller få kontrolleret drivremmen regelmæssigt for snavs, slid og at den er korrekt opstrammet.

ADVARSEL!

Drivkomponenterne er placeret under beskyttende motorhjelme. Disse må kun fjernes, når motoren står stille.

Uregelmæssigheder på det elektriske anlæg

Kontroller regelmæssigt og især i løbet af vinteren, om batterierne er rene og fungerer korrekt, ved at følge den fremgangsmåde for eftersyn og efterfyldning, som er anført i afsnittet EFTERSYN OG VEDLIGEHOLDELSE. De angivne advarsler bør overholdes. Ved udskiftning af batterierne er det vigtigt at overholde specifikationerne i afsnittet TEKNISKE DATA FOR MOTOREN.

ADVARSEL

Hvis voltmeteret viser en værdi under 11 V (på anlæg med en nominel værdi på 12 V) eller 22 V (på anlæg med en nominel værdi på 24 V), skal du kontakte et specialværksted og få diagnosticeret batterierne og genopladningsanlæggets effektivitet.

INDKØRING

Takket være motorenes moderne konstruktionsteknologi, kræves der ingen specielle indkøringsprocedurer; det anbefales dog at undgå at bruge motoren ved høje hastigheder over længere tidsintervaller i løbet af de første 50 timer.

PÅFYLDNINGER

Komponenter, der skal have påfyldninger	C13 ENS - C13 ENT liter (kg)
Kølekredsløb ⁽¹⁾	45 ^(*)
Smøringskredsløb ⁽²⁾	
Samlet kapacitet ⁽³⁾	42 (38)
Regelmæssig udskiftning	38,5 (35)
Bundkarved minimumsniveau	29 (26,3)
Bundkarved maksimumsniveau	36 (32,6)
Brændstoftank ⁽⁴⁾	-

(*) Gælder ikke for motoren C13 ENS M33.

- (1)Anvend en 50% blanding af vand og PARAFLU 11, også i sommersæsonen. Som alternativ til PARAFLU 11 kan anvendes et andet produkt, der lever op til de internationale specifikationer SAE J 1034.
- (2)Anvend smøremidler der lever op til de internationale standarder ACEA A3 (E5 for motorer med høj ydelse), API CF – CH4 (sammen med brændstoffer med et svovlindhold på <0,5%), MIL – L – 2104 F. Viskositetsgraden som skal anvendes afhængigt af den omgivende temperatur er opført i tabellen i appendikset. Olieforbruget anses for acceptabelt, så længe det ikke overskrider 0,5% af brændstofforbruget.
- (3)Den anførte mængde refererer til den første påfyldning og den henviser til opfyldning af motor, bundkar og filter.

(4)Anvend kun diesel som normalt er i handlen (Norm DIN EN 590). Brugen af tilsætningsstoffer frarådes.

Det er ikke tilladt at anvende brændstof, der stammer fra syntese af organiske materialer eller planteolier (Biodiesel).

ADVARSEL

Påfyldning fra dunke eller tønder kan medføre forurening af brændstoffet med deraf følgende risiko for skader på insprøjtningssystemet. Såfremt denne påfyldningsmetode anvendes, bør man sørge for en passende filtrering eller bundfældning af urenhederne, før brændstoffet påfyldes.

Dieselolie til lave temperaturer

DIN EN 590 normen skelner mellem forskellige dieselklasser og angiver karakteristika for dem, som er mest egnede til brug ved lave temperaturer.

Det er udelukkende benzinselskabernes ansvar at overholde de regelsæt, der regulerer distributionen af brændstoffer, som er egnede til de forskellige landes klimatiske og geografiske forhold.

Påfyldning af olie på omskifteren

For mængde og type af olie som skal anvendes i omskifteren henvises til manualen leveret af Producenten.

■ EFTERSYN OG VEDLIGEHOLDELSE

VEDLIGEHOLDELSESPERSONALE

De eftersyns- og vedligeholdelsesindgreb på motoren, som er angivet i det følgende kapitel, kræver uddannelse, kompetence og overholdelse af sikkerhedskrav. De skal derfor udføres af autoriseret personale, som angivet herunder.

❑ **Eftersyn:** af autoriseret værkstedspersonale eller, ved behov, af brugeren af fartøjet.

❑ **Regelmæssig vedligeholdelse:** af kvalificeret personale, som er forsynet med passende arbejdsredskaber og egnet beskyttelsesudstyr. Indgrebene er markeret med nøglesymbolet.

❑ **Ekstraordinær vedligeholdelse:** af kvalificeret personale fra de servicecentre, som er udstyret med nøgagtige tekniske oplysninger og specialudstyr. Indgrebene er markeret med nøglesymbolet.

De servicecentre, som er en del af FPT tekniske servicenet, er de bedste på området.

FORHINDRING AF ULYKKER

- ❑ Bær altid sikkerhedssko og kedeldragt.
- ❑ Bær aldrig løsthængende beklædningsstykker, ringe, armbånd og/eller halskæder i nærheden af motoren eller bevægelige dele.

- ❑ Bær altid beskyttelseshandsker og briller under de følgende operationer:
  - Påfyldning af syre på batteriet
  - påfyldning af inhibitorer eller frostvæske
  - udskiftning eller påfyldning af smøroleie (den varme motorolie kan forårsage forbrændinger. Det anbefales at vente med at påbegynde indgrebene til den har nået en temperatur på under 50 °C).
- ❑ Under indgreb i motorrummet skal der udvises maksimal opmærksomhed med hensyn til egne bevægelser for at undgå kontakt med dele i bevægelse eller dele med høj temperatur.
- ❑ Bær briller, når der arbejdes med trykluft (det maksimale tryk for luften til brug ved rengøring er 200 kPa (2 bar, 30 psi, 2 kg/cm²).
- ❑ Bær altid beskyttelseshjelm, når der arbejdes i et område med ophængte maskindele eller anlæg i hovedhøjde.
- ❑ Brug beskyttende cremer til hænderne.
- ❑ Udskift omgående våde dragter.
- ❑ Hold altid motoren ren, fjern pletter af olie, dieselolie og kølevæske.
- ❑ Opbevar indsmurte klude i en ikke-brændbar beholder.
- ❑ Efterlad ikke fremmede objekter på motoren.
- ❑ Sørg for altid at anvende passende og sikre beholdere til spildolien.
- ❑ Efter at have fuldstændt en reparation, bør man træffe de nødvendige forholdsregler for at kunne stoppe motorens indsugning af luft, i tilfælde af, at der efter opstarten sker en ukontrollerbar forøgning af dens omdrejningstal.

ADVARSEL!

Undgå vedligeholdelsesindgreb under elektrisk spænding: Kontroller under alle omstændigheder, at apparaturets jordforbindelse er effektiv. Under diagnose- og vedligeholdelseshandlinger skal du sørge for at have tørre hænder og fødder og så vidt muligt benytte isolerede trinbrætter.

INTERVALLER

Eftersyn i brugsperioden	Interval
Kontrol af motorens smøreolieniveau	Dagligt
Kontrol af olieniveau i omskifteren	Dagligt
Kontrol af motorens kølervæskniveau	Dagligt
Kontrol af udstødningsrørret/-rørene	Dagligt
Dræning af vand fra brændstoffiltret	150 timer ⁽¹⁾
Kontrol/genoprettelse af batteriernes elektrolytniveau og rengøring af klemskruer	Halvårlig

Nedenstående intervaller tager højde for typiske faktorer ved forskellige former for anvendelse af motoren. Det mest velegnede vedligeholdelsesinterval for de forskellige anvendelsesområder vil blive oplyst af det personale, der forestår indgreb, alt afhængigt af motorens brug og driftsbetingelser.

Periodisk vedligeholdelse

Interval

Rengøring af luftfilter/luftfiltre	300 timer ^{(2) (7)}
Kontrol af zinkanodemes korrosionstilstand	300 timer ^{(4) (7)}
Kontrol af oliedampsfiltrets tilstand (mulig tilstedeværelse af kontrollampe)	300 timer ⁽⁷⁾
Dræning/opsugning af kondens fra brændstoftanken(e)	300 timer ^{(1) (7)}
Udskiftning af motorens smøreolie	600 timer ^{(5) (7)}
Kontrol af envejsventilens effektivitet For-smøringsanlæg	ved enhver udskiftning smøreolie
Udskiftning af oliefilter/-filtre	600 timer ^{(5) (7) (8)}
Udskiftning af brændstoffilter/-filtre	600 timer ^{(1) (7) (8)}
Udskiftning af brændstofforfilter	600 timer ^{(1) (7)}
Udskiftning af olie i omskifteren	se de tilhørende data
Eftersyn af havvandsindtaget	årligt
Kontrol af drivremmens stramning og tilstand	årligt
Udskiftning af kølervæske	1200 timer eller 2 år
Udskiftning af luftfilter	2 år
Udskiftning af oliedampsfilter	2 år ⁽⁵⁾

Ekstraordinær vedligeholdelse

Interval

Kontrol af slid på havandspumpens rotor	1200 timer
Kontrol af effektiviteten af for- og eftervarmningssystemet (hvis tilstede)	1200 timer
Regulering af slør mellem ventiler og vippearne	1200 timer
Udskiftning af drivrem til hjælpekomponenter	1200 timer eller 2 år
Rengøring af varmevekslere	1200 timer eller 2 år ⁽⁶⁾
Rengøring af turbokompressor	1200 timer eller 2 år ⁽⁵⁾

- 1) Den maksimale periode gælder ved brug af brændstof af god kvalitet (specifikation EN 590). Perioden reduceres alt afhængigt af forureningen af brændstoffet og signaler fra alarmene for tilstopning af filtret og/eller forekomst af vand i forfiltret. Signalering af filtertilstopning angiver, at det bør udskiftes. Hvis signaleringen af forekomst af vand i forfiltret ikke slukker efter dræningen, betyder det, at filtret skal udskiftes.
- 2) Intervallet afhænger af miljøforhold samt af produktets effektivitet og slid på produktet. Hvis motoren ikke har været brugt i længere perioder, skal eftersynet udføres før start.
- 3) Ikke anvendt

- 4) Anoden skal udskiftes i tilfælde af, at korrosionen overstiger 50% af zinkens rumfang.
- 5) Gyldige intervaller for smøremidler som angivet i tabellen PÅFYLDNINGER.
- 6) Varmeveksler indløbsluft/havvand: rengør begge sektionerne luft og vand; varmeveksler motorkølevæske/havvand: rengør havvandssektionen; eventuel varmeveksler omskifter/havvand: rengør havvandssektionen.
- 7) Skal udføres årligt, også selvom man ikke når op på det angivne antal drifttimer.
- 8) Benyt udelukkende filtre med følgende egenskaber:
  - filtreringsgrad $< 12 \mu\text{m}$
  - filtreringseffektivitet $\beta > 200$.

ADVARSEL

Hvis der benyttes brændstof med et svovlindhold på mere end 0,5% eller anvendes olier, der ikke svarer til specifikationerne i påfyldningstabellen, vil udskiftningsintervallerne for olie, motoroliefilter og oledampsfilter variere som funktion af motorens anvendelse og driftsbetingelser. Kontakt i denne forbindelse det personale, der forestår vedligeholdelsesindgrebene.

FORSKRIFTER

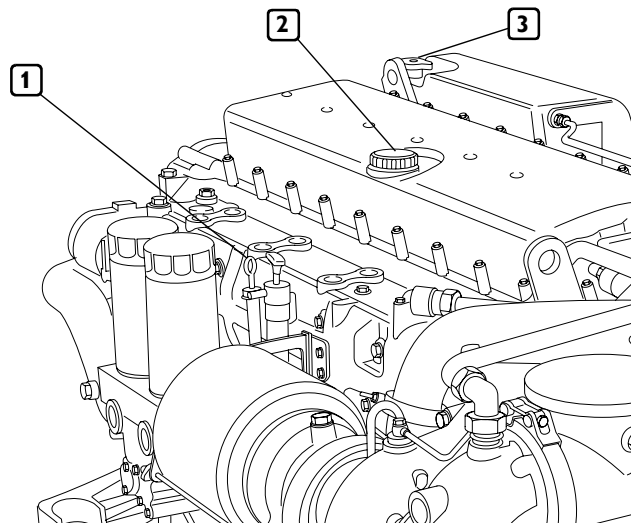
- ❑ Strømmen til batterierne må ikke frakobles, mens motoren kører.
- ❑ Der må ikke svejses i nærheden af motoren uden først at have fjernet dens elektriske ledninger og elektroniske enheder.
- ❑ Efter ethvert vedligeholdelsesindgreb, hvor batterierne har været frakoblede, skal man sikre sig at klemeskruerne bliver skruet ordenligt fast på batteripolerne.
- ❑ Benyt aldrig en batterioplader til igangsætning af motoren.
- ❑ Batterierne skal kobles fra ledningsnettet om bord under genopladningen.
- ❑ Motorens komponenter, udstyr og elektriske forbindelser må ikke lakeres.
- ❑ Batterierne skal kobles fra ledningsnettet før ethvert indgreb af elektrisk art.
- ❑ Kontakt værftet, før du installerer elektroniske apparatur om bord (rice-transmittere, ekkolod osv.).

FREM GANGSMÅDE

Kontrol af motorens smørelieveniveau

Denne handling må kun udføres, når motoren er slukket og ikke er varm af hensyn til risikoen for forbrændinger.

- ❑ Kontroller ved hjælp af oliepipen (1), at mængden af olie er inden for grænserne "Min" og "Max".
- ❑ Såfremt niveauet ikke er tilstrækkeligt påfyldes ny olie via indføringshullet, der sidder på cylinderhovedet, efter at have fjernet den relevante prop (2).

05_008 C

ADVARSLER

- Efter påfyldningen skal man sikre sig, at olieniveauet ikke overstiger grænseniveauet "Max" indikeret på oliepinden
- Man skal sikre sig, at pinden sidder helt i bund og at dækslet til påfyldningshullet er skruet fast i urets retning, indtil det sidder helt fast.

Kontrol af olieniveau i omskifteren

Kontroller omskifterens olieniveau ved at følge instruktionerne i manualen, som er leveret af Producenten af omskifteren.

Kontrol af kølervæskeniveau

Må kun udføres når motoren ikke kører og ved lave temperaturer af hensyn til risiko for forbrændinger.

- Fjern trykproppen på væskebeholderen (3 foregående side).
- Kontroller visuelt at væskeniveauet er nogle centimeter under påfyldningshullet.
- Hvis nødvendigt fyldes beholderen op med en væskeblanding som anført i tabellen PÅFYLDNINGER. Beholderen skal ikke fyldes fuldstændig op.

Kontrol af integriteten af udstødningsrøret/-rørene

Kontroller visuelt at udstødningsrørene ikke er tilstoppede eller beskadigede.

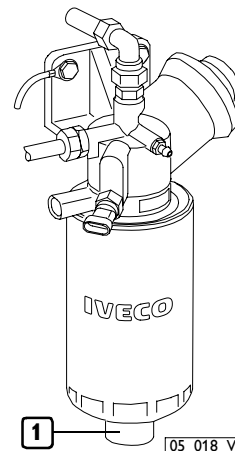
- Kontroller at der ikke er mulighed for farlig udledning af udstødningsgasser inde i båden. Hvis dette er tilfældet kontaktes værftet.

Dræning af vand fra brændstoffets forfilter

Den forhøjede risiko for at udføre påfyldninger med brændstof, der er forurenede med fremmedlegemer og vand, betyder, at det anbefales at udføre kontrollen, også selvom ingen af alarmene på instrumentbrættet signalerer det.

Forsæt med motoren slukket.

- Placér en beholder til opsamling af væske under forfiltret.
- Fjern dækslet fra den hane (1), der er placeret på undersiden af forfiltret. Ved nogle opsætninger rummer dækslet også en sensor til kontrol af forekomst af vand i dieselolien.
- Aftap væsken indtil det kan konstateres, at der kun er "dieselolie" tilbage.
- Sæt dækslet på og skru det fast med håndkraft.
- Sørg for at bortskaffe den dræned væske i overensstemmelse med de gældende bestemmelser på området.

Kontrol af batteriernes elektrolytniveau

Fortsæt efter at have placeret batterierne på en vandret overflade.

- Se efter at væskeniveauet er inden for grænserne "Min" og "Max". Hvis der ikke er nogle referencemærker, skal man kontrollere, at væsken dækker blypladerne i elementerne med cirka 5 mm.
- Hvis der er behov, fyldes op med destilleret vand i de elementer, hvor væskeniveauet er under minimumsniveauet.
- Kontroller på samme tid at klemmer og klemskruer er rene, grundigt fastspændte og beskyttet med vaseline.

ADVARSEL

Kontakt personalet på et specialværksted i tilfælde af, at alle batteriets elementer har behov for at få påfyldt en betragtelig mængde destilleret vand, og få kontrolleret batteriernes og genopladningsanlæggets effektivitet.

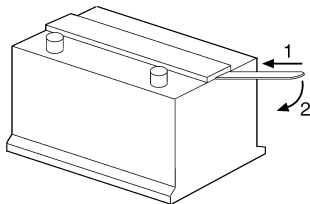
ADVARSEL!

❑ Batterierne indeholder svovlsyre, som er yderst ætsende; bær altid beskyttelseshandsker og briller under påfyldning. Det anbefales, at eftersynet så vidt muligt udføres af specialuddannet personale.

❑ Rygning og brug af åben ild i nærheden af batterierne mens kontrollen står på, er ikke tilladt, og sørg for at der er tilstrækkelig ventilation i det lokale, hvor arbejdet udføres.

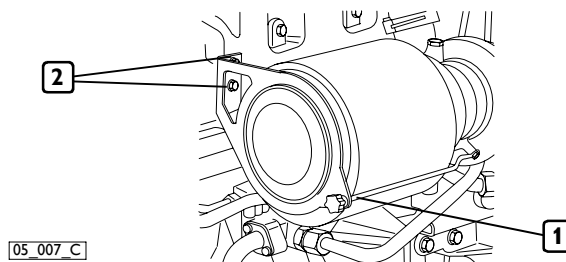
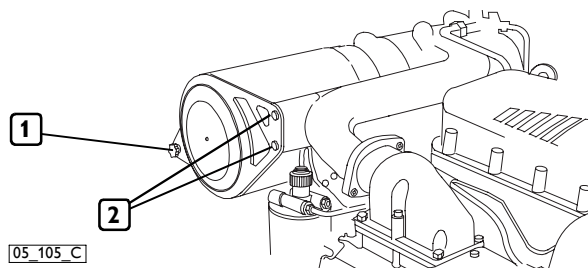
Nogle typer batterier er udstyret med et enkelt dæksel til inspektionspropperne. Anvend en løftestang for at få adgang til elementerne, som vist på figuren.

04_362_N

Rengøring af luftfilter/luftfiltre

- ❑ Fjern filtret efter at have fjernet fastholdelsesstangen (1) og løst net skrue (2) som vist på figuren.
- ❑ Blæs affugtet trykluft ind i filterelementet ved at arbejde indefra og ud (maksimalt tryk 200 kPa), eller vask med rent vand. Undgå brug af rengøringsmidler; **brug ikke dieselolie**
- ❑ Udskift såfremt der findes revner.
- ❑ Genopret de korrekte funktionsforhold, når du har sat filtret på plads igen.

Kontrol af zinkanodernes korrosionstilstand

Denne handling må kun udføres når motoren er slukket og ikke er varm:

- ❑ Sørg for, ved hjælp af passende beholdere, at der ikke løber vand ud i båden under fjernelsen af anoderne.
- ❑ Fjern anoderne ved at skrue dem løs fra deres leje (se placeringen i afsnittet TEKNISKE DATA FOR MOTOREN).
- ❑ Man skal sikre sig at korrosionen ikke omfatter mere end 50% af zinkens volumen. I modsat fald skal de udskiftes.
- ❑ Sæt anoderne på plads igen og udskift tætningslisterne.

Kontrol af oliedampsfiltrets tilstand

Denne handling må kun udføres, når motoren er slukket og ikke er varm af hensyn til risikoen for forbrændinger.

Ved tilstedeværelse af tilstoppessensor:

- ❑ Følg de indikationer som sensoren giver, og hvis den viser en tilstoppeelse, bør filtret udskiftes som beskrevet i dette dokument.

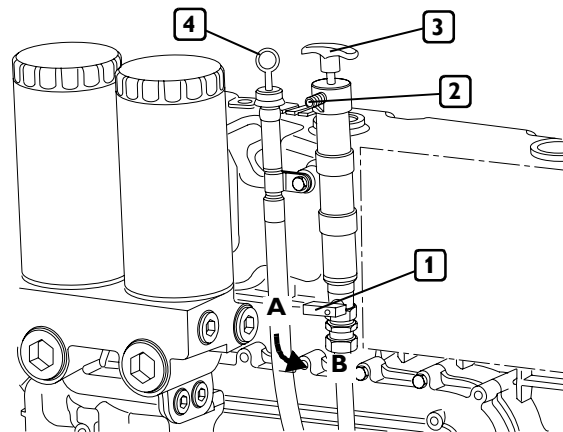
Ved fravær af tilstoppessensor:

- ❑ Udfør afmonteringen som beskrevet under udskiftning af filtret.
- ❑ Kontroller at filterelementet er fri for skorpedannelser, i modsat fald skal det udskiftes.
- ❑ Genplacer filtret i dets leje på samme måde som beskrevet for dets udskiftning.

Udskiftning af motorens smøroleie

Denne handling må kun udføres, når motoren er slukket og ikke er varm af hensyn til risikoen for forbrændinger.

Ved tilstedeværelse af håndpumpe:

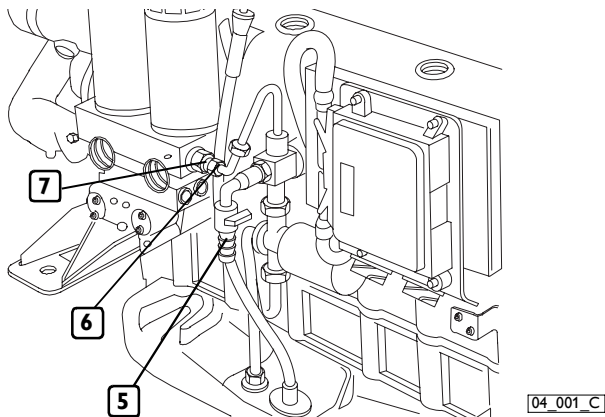
05_005_C

- ❑ Anbring en beholder til opsamling af den brugte olie under håndpumpens (3) udgangsrør (2).
- ❑ Åbn ekstraktionshanen ved at placere håndtaget (1) i vertikal position **B**.
- ❑ Skru låget af oliepåfyldningshullet og brug den dertil indrettede håndpumpe (3) til udpumpning af olie, indtil bundkarret er helt tomt.
- ❑ Forsæt med påfyldning af olie gennem oliepåfyldningshullet som sidder på distributionslåget. Sørg for at typen og mængden af olie

svarer til det, som er angivet i tabellen PÅFYLDNINGER. Låget på oliepåfyldningshullet skrues fast igen.

- ❑ Kontroller ved hjælp af oliepinden (4), at mængden af olie i beholderen er inden for grænserne "Min" og "Max".
- ❑ Luk for tømningshanen ved at placere håndtaget (1) i vandret position **A**.
- ❑ Sørg for bortskaffelse af den brugte olie i overensstemmelse med de gældende bestemmelser på området.

Ved tilstedeværelse af en elektrisk overhældningsmekanisme (valgfri)

Påfyldningen og aftapningen af smøreolien udføres ved hjælp af knappen, som sidder på panelet som hører til det elektroniske modul. Af sikkerhedsgrunde er disse kommandoer kun aktive, når nøglekommutatoren til start/stop er i positionen **8A** (stop).

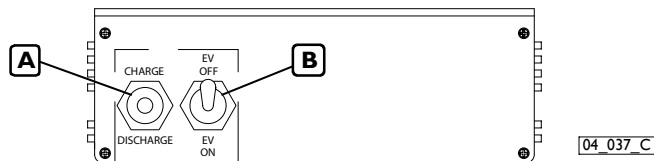
- ❑ Anbring en beholder til opsamling af den brugte olie under hanen til påfyldning/aftapning (5).
- ❑ Åbn for hanen og tryk knappen **A** på panelet i retningen DISCHARGE, indtil bundkarret er helt tomt.

- ❑ Forbind hanen til beholderen med olie, som skal påfyldes, og tryk knappen på panelet i retningen CHARGE indtil den ønskede mængde er påfyldt.
- ❑ Luk for hanen til påfyldning/tømning og kontroller ved brug af oliestandsmåleren, at olieniveauet i sumpen ligger mellem MIN og MAX grænserne.
- ❑ Sørg for bortskaffelse af den brugte olie i overensstemmelse med de gældende bestemmelser på området.

Ved tilstedeværelse af en elektrisk mekanisme til forsmøring og overhældning (valgfri)

Påfyldningen og aftapningen af smøreolien udføres ved hjælp af knapperne, som sidder på panelet som hører til det elektroniske modul. Af sikkerhedsgrunde er disse kommandoer kun aktive, når nøglekommutatoren til start/stop er i positionen **8A** (stop).

- Anbring en beholder til opsamling af den brugte olie under hanen til påfyldning/aftapning (5 fra foregående side).
- Anbring afbryderen **B** i positionen EV/OFF, således at den elektriske pumpe er tilsluttet påfyldnings-/aftapningshanen.
- Åbn for hanen og tryk knappen **A** på panelet i retningen DISCHARGE, indtil bundkarret er helt tomt.
- Forbind hanen til beholderen med olie, som skal påfyldes, og tryk knappen på panelet i retningen CHARGE indtil den ønskede mængde er påfyldt.
- Luk igen for påfyldnings-/aftapningshanen og anbring afbryderen **B** i positionen EV/OFF for at tillade en normal funktion af forsmøringsmekanismen.
- Kontroller ved hjælp af oliepinde, at oliemængden i bundkarret er mellem grænserne "MIN" og "MAX".
- Sørg for bortskaffelse af den brugte olie i overensstemmelse med de gældende bestemmelser på området.

Kontrol af effektiviteten af envejsventilen på forsmøringsmekanismen (billede på side 43)

Påbegynd kontrollen med motoren slukket.

- Løsn forbindelsesslangen 6 og vent på, at al olien drænes fra forsmøringsaggregatet.
- Start motoren og kontroller, at der ikke kommer smøreolie ud af envejsventilen 7.
- Stop motoren og luk for forbindelsesslangen 6.
- Såfremt der kommer olie ud af envejsventilen, bør man sørge for at få den udskiftet.

ADVARSEL!

Forsæt med ekstrem forsigtighed, da der er organer i bevægelse. Man bør desuden iføre sig passende personligt beskyttelsesudstyr.

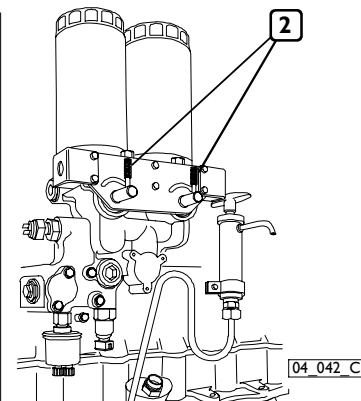
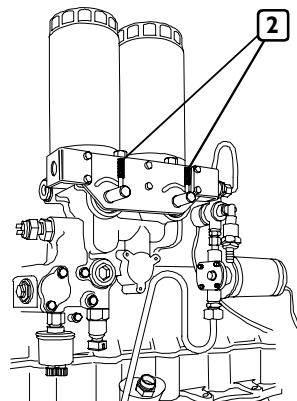
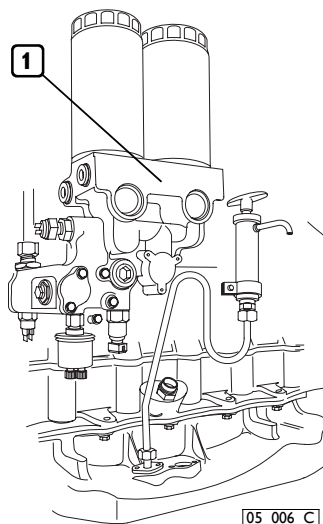
Udskiftning af oliefiltre

Benyt udelukkende filtre med en filtreringsgrad, der svarer til det gamle filter, eller som beskrevet i afsnittet INTERVALLER.

Ved tilstedeværelse af traditionel filterholder

Må kun udføres når motoren er slukket og ikke er varm af hensyn til risiko for forbrændinger, og helst efter at have fuldstændt tømningen af den brugte olie.

- ❑ Anbring en beholder til opsamling af den brugte olie under filterholderen (1).
- ❑ Skru filterne løse og fjern dem.
- ❑ Gør overfladerne grundigt rene.
- ❑ Fugt tætningslisten på de nye filtre med et tyndt lag olie.
- ❑ Skru de nye filtre manuelt fast på holderen, indtil de rører ved tætningen, herefter spændes de endnu 3/4 omgang.
- ❑ Sørg for at bortskaffe de brugte filtre i overensstemmelse med de gældende bestemmelser på området.

- ❑ Flyt håndtaget (2) på det filter der ønskes udskiftes, over i positionen "LUKKET", som anvist på skiltet.
- ❑ Fortsæt som angivet for opsætning af filtre med traditionel filterholder.
- ❑ Flyt derefter håndtaget hen i den oprindelige "ÅBEN" position.

Ved tilstedeværelse af filterholder med håndtag til frakobling (valgfri)

Holderen med håndtag til frakobling gør det muligt – hvis nødvendigt – at udskifte et filter, også selvom motoren er i gang.

ADVARSEL!

Forsæt med ekstrem forsigtighed på grund af væskens høje temperatur og tilstedeværelsen af organer i bevægelse. Man bør desuden iføre sig passende personligt beskyttelsesudstyr.

ADVARSEL!

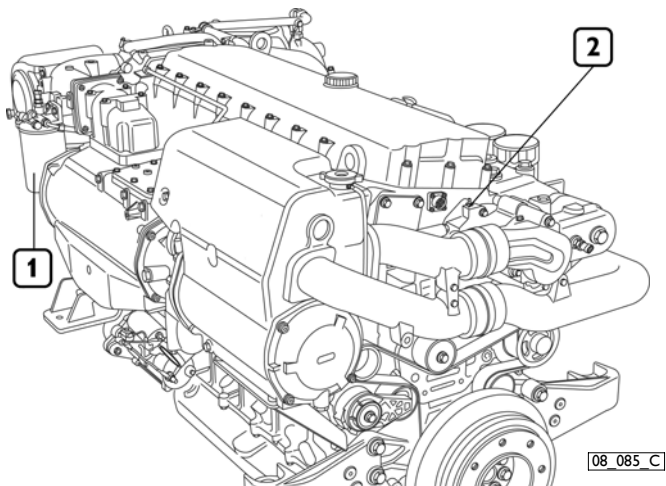
Det skal til enhver tid undgås at frakoble begge filtre på samme tid.

Udskiftning af brændstoffilter/-re

Denne handling må kun udføres, når motoren er slukket og ikke er varm af hensyn til risikoen for forbrændinger.

Benyt udelukkende filtre med en filtreringsgrad, der svarer til det gamle filter, eller som beskrevet i afsnittet INTERVALLER.

Ved tilstedeværelse af traditionel filterholder

- Fjern filtret (1) ved at skrue det løs.
- Fugt tætningslisten på det nye filter med dieselolie eller motorolie.
- Skru det nye filter fast med hånden, indtil det rører ved tætningen, og spænd det derefter med 3/4 omgang.

- Løsn forbindelsesslangen til udrensning som sidder på filterholderen og anvend forfiltrets håndpumpe, indtil der kommer brændstof ud og ikke mere luft.
- Fastspænd forbindelsesslangen til udrensning og start motoren. Fortsæt med at bruge håndpumpen under de første faser af opstarten.

ADVARSEL

Undgå at fylde det nye filter før det er blevet anbragt på holderen: dette nedsætter risikoen for at introducere skadende urenheder i kredsløbet og i indsprøjtningssystemet.

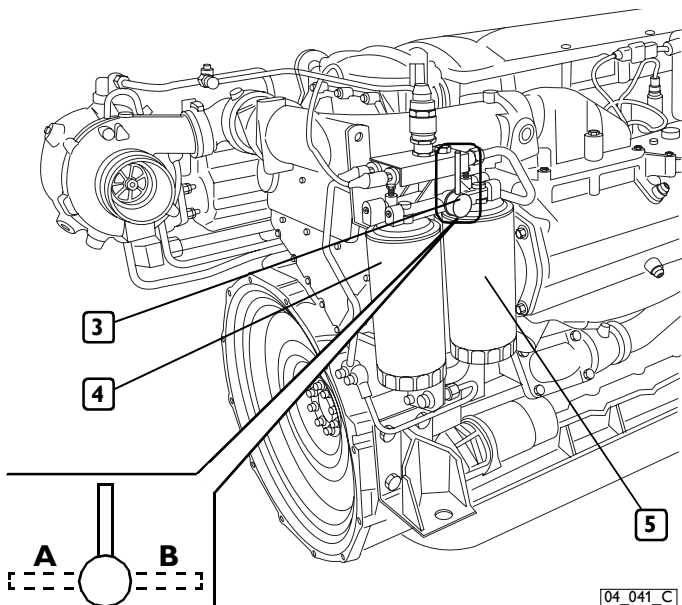
BEMÆRK: hvis man ønsker at fremskynde den automatiske udrensningsfase af den tilbageværende luft, løsnes forbindelsesslangen, som sidder på cylinderhovedet (2), under opstartens første faser, og den fastspændes igen når opstarten er fuldført.

Sørg for at brændstoffet, som kommer ud af forbindelsesslangeen, ikke tilsviner hjælpekomponenternes trækrem og ikke ledes ud i naturen.

Ved tilstedeværelse af filterholdere med håndtag til omskiftning (valgfri)

Holderen med skiftehandtag gør det muligt - om nødvendigt - at udskifte filtrene, mens motoren er i omdrejninger.

- Instruktionerne for udskiftningen er magen til dem, der tidligere er illustreret for traditionelle filterholdere.
- Flyt håndtaget (3, på næste side) til positionen A og forsæt med udskiftningen af filtret (5, på næste side).
- Flyt håndtaget (3) til position B og forsæt med udskiftningen af filtret (4). Placer håndtaget (3) i den centrale position for at undgå begrænsninger på tilførslen af brændstof til indsprøjtningssystemet.

04_041_C

ADVARSEL!

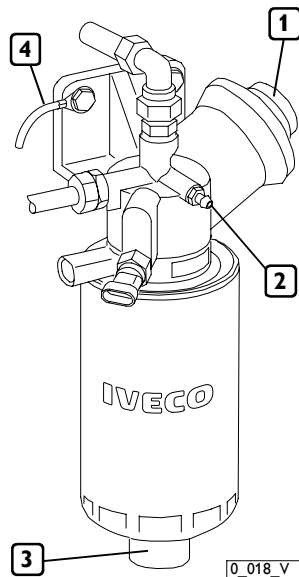

Forsæt med ekstrem forsigtighed på grund af væskens høje temperatur og tilstedeværelsen af organer i bevægelse. Man bør desuden iføre sig passende personligt beskyttelsesudstyr.

Udskiftning af brændstofforfilter

Denne handling må kun udføres, når motoren er slukket og ikke er varm af hensyn til risikoen for forbrændinger.

- Fjern sensoren (3) til registrering af tilstedeværelsen af vand.
- Fjern forfilteret ved at skrue det løs..
- Kontroller, at filtrets ydelse svarer til motorens behov (sammenlign f.eks. ydelsen med det gamle filters ydelse).
- Fugt tætningslisten på det nye filter med dieselolie eller motorolie.
- Skru det nye filter manuelt fast på holderen, indtil det rører ved tætningen, og spænd det derefter med 3/4 omgang.
- Anbring sensoren til registrering af tilstedeværelsen af vand på det nye filter og kontroller at gevindet er kompatibelt.
- Skru rensesamlestykket (2) løs, og aktiver den håndpumpe (1), som er placeret på forfilterholderen, indtil forsyningskredsløbet er fyldt op igen.
- Tænd for motoren og hold den i gang i mindst et par minutter for at fjerne alle luftrester.
- Kontroller, at jordforbindelsen (4) til forfilterholderen fungerer korrekt.

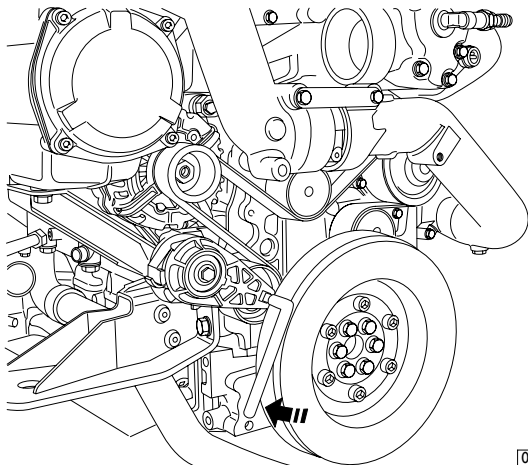

Kontrol af stramning og tilstand af drivremmen til hjælpekomponenterne

Denne handling må kun udføres, når motoren er slukket og ikke er varm af hensyn til risikoen for forbrændinger.

- ❑ Fjern remskivernes beskyttelsesplade.
- ❑ Kontroller, at drivremmen ikke udviser tydelige tegn på flænger, slid eller forurening forårsaget af smøremidler eller brændstof. Hvis dette er tilfældet, skal den udskiftes.
- ❑ Kontroller at remstramningsanordningen virker korrekt ved at regulere den, som vist på figuren.
- ❑ Sæt beskyttelsespladen på plads og spænd den fast.

05 070 C

Udskiftning af kølevæske

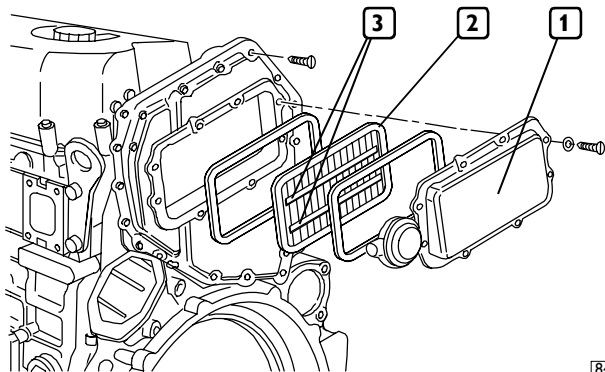
Denne handling må kun udføres, når motoren er slukket og ikke er varm af hensyn til risikoen for forbrændinger.

- ❑ Sørg for, ved hjælp af passende beholdere, at kølevæsken ikke ledes ud i naturen.
- ❑ Fjern propperne som sidder på kredsløbets komponenter og vent på, at tømningen fuldføres (placeringen af propperne er vist i sektionen TEKNISKE DATA FOR MOTOREN). Efter at tømningen er fuldført placeres propperne igen på deres pladser og pakningerne udskiftes.
- ❑ Forsæt med påfyldningen af kredsløbet som beskrevet i tabellen PÅFYLDNINGER.
- ❑ Sørg for at afgasse kredsløbet evt. at efterfylde, som angivet i afsnittet FØRSTE OPSTART AF MOTOREN.

Udskiftning af oledampsfilter

Denne handling må kun udføres, når motoren er slukket og ikke er varm af hensyn til risikoen for forbrændinger.

- ❑ Fjern komponenterne fra motoren for at opnå adgang til filtrets sæde.
- ❑ Løsn skrueme og fjern dækslet (1) fra filtrets sæde.
- ❑ Fjern filtret (2) og sørg for at bortskaffe det i overensstemmelse med de gældende bestemmelser på området.
- ❑ Påsæt det nye filter med dets pakning og vær opmærksom på montereretningen; metalelementerne til forstærkning (3) skal være synlige.
- ❑ Genplacer låget på dets plads og saml motoren ved at montere de aftagne dele.

84377

ADVARSEL!

Filtret (2) filtrerer effektivt i én retning, og det er derfor nødvendigt at indsætte det i dets sæde med de to metalelementer til forstærkning (3) synlige, som vist på figuren.

ADVARSEL

Operationerne herunder kræver brug af specialværktøj for at kunne garantere et effektivt resultat af høj kvalitet. Det anbefales at lade arbejdet udføres af uddannet personale fra FPT Kundeservice eller uddannet personale fra værftet.

Fremgangsmåden, hvorpå de skal udføres, er beskrevet i de tekniske manualer og i reparationsvejledningen.

Dræning/opsugning af kondens fra brændstoftanken(e)

Eftersyn af havvandsindtaget

Kontrol af slid på havvandspumpens rotor

Kontrol af effektiviteten af for- og eftervarmningssystemet

Regulering af slør mellem ventiler og vippearmer

Rengøring af varmevekslere

Rengøring af turbokompressor

Fremgangsmåden ved udskiftning af olie i omskifteren findes i dokumentationen fra producenten af omskifteren.

FLYTNING AF MOTOREN

Operationerne vedrørende losning og efterfølgende lastning af motoren må udelukkende udføres af personalet fra de Kundeservicecentre.

For at løfte **selve motoren** anvendes de øjer, som er anført i denne manual i afsnittet TEKNISKE DATA FOR MOTOREN og som er angivet med mærkater på selve motoren.

Ophejsningen skal udføres ved hjælp af en hammel, som sikrer at stålwirene, der holder motoren, forbliver parallelle. Alle de øjer som forefindes på motoren, skal bruges samtidig; det er ikke tilladt at benytte et mindre antal af øjerne. Systemet til ophejsning af motoren skal have tilstrækkelig bæreevne og være korrekt dimensioneret til at løfte motoren. Kontroller at ikke er interferens mellem hejseanlægget og motorens dele.

Motoren må ikke hejses op, før gearkassens forskellige dele er fjernet.

BORTSKAFFELSE AF BRUGTE DELE

Motorgruppen består af dele og elementer, som kan medføre skader på miljøet, hvis de efterlades i naturen.

De nedenfor anførte materialer skal afleveres til autoriserede indsamlingsstationer. Gældende lovgivning i de forskellige lande foreskriver strenge straffe for overtrædelse af disse bestemmelser:

- Startbatterier.
- Brugte smøreolier.
- Blandinger af vand og frostvæske.
- Filtre.
- Andet materiale til rengøring (f.eks. klude dypet i brændstof).

■ LANGE INAKTIVITETSPERIODER

FORBEREDELSE AF MOTOREN TIL EN LANG INAKTIVITETSPERIODE

For at undgå rust på motorens interne dele og på nogle af indsprøjtningssystemets komponenter, skal man, såfremt man forudser inaktivitetsperioder på over to måneder, sørge for at forberede motoren på den følgende måde:

1. Aftap smøreolien i bundkarret efter at have opvarmet motoren.
2. Påfyld en beskyttende olie af typen 30/M (som alternativt kan anvendes en olie, der lever op til specifikationerne MIL 2160B type 2), indtil niveauet "min" på oliepinde er nået. Start motoren og hold den kørende i cirka 5 minutter.
3. Dræn brændstoffet fra indsprøjtningsskredsløbet, fra filtret og fra indsprøjtningsskredsløbet.
4. Forbind brændstofskredsløbet til en beholder med beskyttelsesvæske CFB (ISO 4113) og hjælp væsken ind i systemet ved at sætte tryk på kredsløbet og ved at trække motoren rundt i cirka 2 minutter, eftersom indsprøjtningssystemet er slået fra. Operationen kan fuldføres ved direkte at polarisere terminal 50 på den elektriske startmotor med en positiv spænding, som svarer til anlæggets nominelle spænding, ved hjælp af en elektrisk ledning.
5. Indsprøjt den beskyttende olie 30/M i forstøvet form og i en mængde på cirka 130 g (10 g for hver liter cylindervolumen) i turbokompressorens indsugningsåbning, under rundtrækningen af motoren, som beskrevet i det forgående.
6. Luk med dertil indrettede tapper eller forsegl alle indsugningshuller, udstødninger, luftfiltre og udluftninger på motoren med tape.

7. Dræn den tilbageværende beskyttende olie 30/M fra bundkarret, den kan genbruges til yderligere to forberedelser.
8. Sæt skilte på motoren og instrumentbrættet med teksten MOTOR UDEN OLIE.
9. Dræn kølevæsken, hvis den ikke før påfyldningen er blevet blandet med frostvæske og korrosionsinhibitorer, og angiv med skilte, at denne handling er blevet udført.

In tilfælde af en forlænget inaktivitetsperiode skal de beskrevne handlinger udføres hver sjette måned, og efter den følgende procedure:

- A) Aftap den beskyttende olie 30/M fra bundkarret;
- B) Gentag operationerne fra punkt 2 til punkt 7.

Såfremt man også ønsker at beskytte motorens eksterne dele, skal de ikke-lakerede metaldele, såsom svinghjul, remskiver og andre, sprøjtes med beskyttende væske OVER 19 AR, mens man undgår at tilsprøjtte drivremme, ledninger, stik og elektriske apparater.

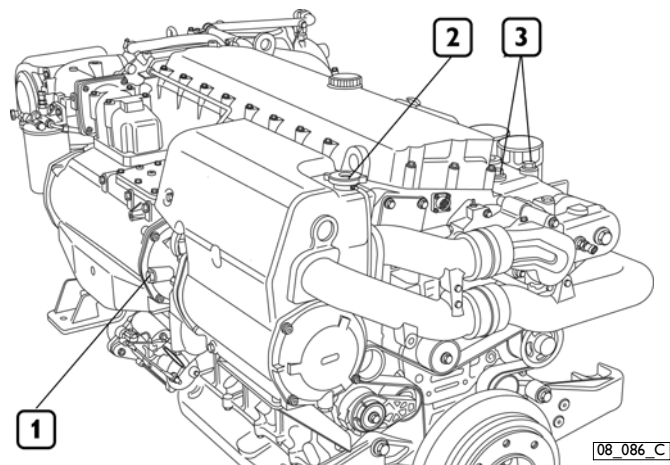
OPSTART AF MOTOREN EFTER EN LANG INAKTIVITETSPERIODE

1. Aftap den tilbageværende beskyttende olie 30/M fra bundkarret.
2. Påfyld motoren, som foreskrevet, smøreolie af den type og i den mængde, der er angivet i tabellen PÅFYLDNINGER.
3. Dræn den beskyttende væske CFB fra brændstofskredsløbet og færdiggør de operationer, der er angivet i punkt 3 i FORBEREDELSE AF MOTOREN TIL EN LANG INAKTIVITETSPERIODE.

4. Fjern dækslerne og/eller forseglingerne fra alle indsugningshuller, udstødninger, luftfiltre og udluftninger på motoren og genopret deres normale funktion. Forbind turbokompressorens indsugningsåbning til luftfiltret.
5. Forbind brændstofkredsløbet til bådens tank og færdiggør de operationer, der er anvist i punkt 4. i FORBEREDELSE AF MOTOREN TIL EN LANG INAKTIVITETSPERIODE. Under genopfyldningen skal tilbageløbsrøret for brændstoffets tilbageløb til tanken forbindes til en opsamlingsbeholder for at undgå at den tilbageværende beskyttende CFB-væske løber ind i bådens brændstoftank.
6. Kontroller motoren og påfyld kølevæske ifølge forskrifterne.
7. Start motoren og hold den tændt, indtil den laveste omdrejningshastighed er helt stabil.
8. Kontroller at indikatorerne på instrumentbrættet/-brættene viser sandsynlige målinger, og at ingen alarmtilstande er aktiverede.
9. Stop motoren.
10. Fjern skiltene med teksten MOTOR UDEN OLIE fra motoren og instrumentbrættet.

FØRSTE OPSTART AF MOTOREN OG OPSTART EFTER LANG INAKTIVITET

1. Sørg for at påfylde motoren ifølge de forskrifter som er angivet i tabellen PÅFYLDNINGER.
2. Fjern offeranoden (1) og hæld 1,5 liter vand i hullet, det er nok til at spæde havvandspumpen.
3. Placer igen offeranoden i dens leje og fastspænd den med det foreskrevne strammingsmoment.

4. Udfør afgasningen af kølekredsløbet ved at gøre følgende:
Start motoren med minimumshastighed og løs forsigtigt skruen (2) der sidder på siden af kølevæskebeholderen på samme side som proppen, samt de to skruer (3) der sidder på udstødningsmanifolden for at hjælpe eventuelle luftrester med at undslippe.
Efter et passende tidsrum fastspændes skruerne igen, motoren slukkes og kølevæskens niveau kontrolleres på ny; om nødvendigt efterfyldes.
Sørg for at væsken, der måtte komme ud, ikke ledes ud i naturen.

■ MOTORSKADER

Den elektroniske styreenhed, der styrer og kontrollerer motorens drift, er i stand til at registrere, hvis der opstår fejl og anlægge strategier, der gør det muligt at fortsætte sejladsen uden at det går ud over sikkerheden.

Fejl signaleres ved, at kontrollampen HAVARI EDC på instrumentbrættet tænder, og medfører en programmeret begrænsning af kraften inden for grænser, der afhænger af, hvor alvorlig skaden er. I tilfælde af forbigående fejl vil ydelsen forblive nedsat, indtil motoren slukkes.

Skade på speederens elektroniske kredsløb

Hvis motorens centrale styreenhed registrerer fejl i speederens elektriske kredsløb, anlægges den strategier, der kaldes "minimalt accelereret omdrejningshastighed", som gør det muligt at fortsætte sejladsen.

De mulige driftstilstande er:

- A.** Gashåndtaget "reagerer slet ikke": Omdrejningstallet stabiliseres på 750 omdr./min. for herved at tillade langsom sejlads og manøvrering udelukkende ved hjælp af tilkobling og frakobling af omskifteren **uden at accelerere.**
- B.** Gashåndtaget "reagerer delvist": Det mindste omdrejningstal vil være på 750 omdr./min. Ved at føre gashåndtaget op til cirka halv position, øges hastigheden gradvist indtil 2000 omdr./min.; ved at føre håndtaget til minimum falder omdrejningstallet hurtigt til 750 omdr./min.

ADVARSEL!

Motorens elektroniske styreenhed kan anlægge sikkerhedsstrategier når om helst under sejladsen, hvis der opstår forhold, som anses for at udgøre en risiko for motorskader.

Hvis sådanne forhold opstår, skal man udvise størst mulig forsigtighed og opmærksomhed under fortsat sejlads og kontrollere, at de ombordværende holder fast i stabile holdepunkter.

BEMÆRK: I situation "A" er det muligt at forsætte ved en hastighed, der er højere end minimumshastigheden, ved at styre funktionerne til start/stop, acceleration og deceleration som angivet i afsnittet STYRING AF MOTOREN FRA RELÆBOKSEN. Hvis det skulle være nødvendigt at udføre disse handlinger **skal man respekterede forskrifter til forhindring af ulykker**, som er anført i afsnittet EFTERSYN OG VEDLIGEHOLDELSE.

ADVARSEL!

*Styring af motoren fra relæboksen forudsætter blokering af betjeningsanordningerne på broens instrumentpanel. Som følge heraf vil **den eneste metode til hurtigt at afbryde motorens trækraft fra instrumentpanelet** være at aktivere omskifterens udløserarm.*

■ NØDSITUATIONER OM BORD

Brugeren af båden, som er blevet konstrueret ifølge alle sikkerhedsregler, kan, ved at følge forskrifterne i denne manual og hjulpet af instruktionerne på motorens mærkater, arbejde i fuld sikkerhed.

Såfremt en forkert handling skulle medføre en ulykke, bør man kontakte personale, som er specialuddannet i førstehjælp.

Til nødsituationer, og mens man venter på førstehjælpspersonalets ankomst, gives de følgende anvisninger.

Skader på motoren

Såfremt man forsætter sejladser med motorskade, skal alle manøvrer udføres med maksimal opmærksomhed og man skal sikre, at personer om bord holder sig ordenligt fast (se afsnittet MOTORSKADER).

Brand

Sluk branden ved hjælp af brandslukningsudstyret om bord og ifølge anvisningerne fra de ansvarlige myndigheder (brandslukningsudstyr om bord er obligatorisk ifølge de gældende sikkerhedsforskrifter).

Forbrændinger

1. Sluk flammerne på den forbrændte persons tøj ved hjælp af:
  - overhældning med vand;
  - brug af pulverslugker, mens man undgår at rette den mod ansigtet;
  - tildækning af den tilskadedekomne eller rullen om på jorden.
2. Fjern ikke brændte beklædningsstykker, der hænger fast i huden.

3. I tilfælde af forbrændinger forårsaget af væsker, skal man hurtigt men forsigtigt tage tøjet, der er gennemblødt med varm væske, af den tilskadedekomne.
4. Dæk forbrændingen til med en forbrændingspakke eller med sterilt gazebind.

Kulilteforgiftning (CO)

Kulilteindholdet i motorens udstødningsgas er lugtfri og farlig, både fordi den kan forudsage forgiftninger og fordi den former en eksplosiv blanding sammen med luft.

I lukkede lokaler er kuliltegas meget farlig, da den kan opnå kritiske koncentrationer på kort tid.

I tilfælde af førstehjælp til en forgiftet i et lukket lokale:

1. Sørg omgående for at udlufte lokalet for at sænke gaskoncentrationen.
2. Når førstehjælperen træder ind i lokalet, skal vedkommende sørge for at holde vejret, ikke tænde ild, lys, elektriske klokker eller telefoner for at undgå eksplosioner.
3. Bring den forgiftede til et ventileret lokale eller ud i fri luft. Drej vedkommende om på siden, hvis han er bevidstløs.

Elektriske stød

Motorens elektriske anlæg på 12 V eller 24 V indebærer ingen risiko for elektrisk stød, dog er der i tilfælde af fremprovokeret kortslutning - f.eks. ved hjælp af et metalredskab - risiko for forbrændinger forårsaget af overophedning af objekter, der gennemløbes af strømmen. I dette tilfælde skal man:

1. Fjerne objektet, der har forårsaget kortslutningen, og sørge for at det sker med hjælpemidler, som giver en tilstrækkelig termisk isolation.
2. Hvis den forefindes, slukkes der for hovedafbryderen for at afbryde strømmen.

Sår og brud

De mange mulige årsager og indgrebenes specifikke natur gør, at det i alle tilfælde vil være nødvendigt at søge lægehjælp.

1. In tilfælde af blødende sår, skal sårenderne klemmes sammen, indtil førstehjælpen når frem.
2. Såfremt der menes at være brud, skal de involverede kropsdele ikke bevæges og den tilskadekomne skal flyttes med stor forsigtighed, og kun i tilfælde af ekstremt behov.

Ætsninger

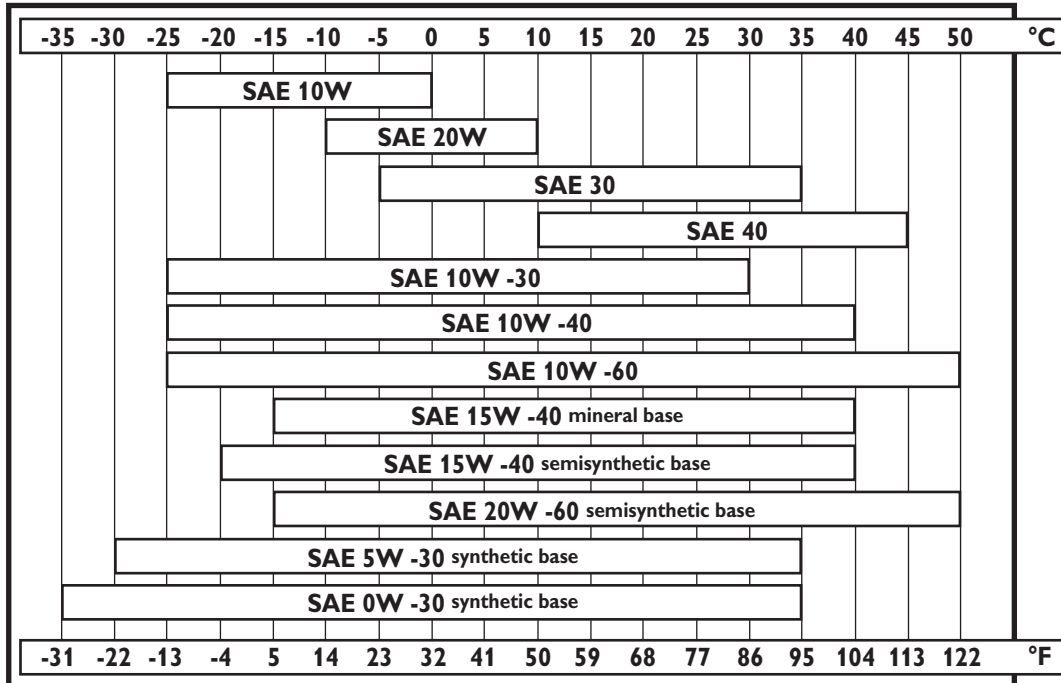
Ætsning af huden er forudsaget af kontakt med meget sure eller basiske materialer.

For personalet der udfører vedligeholdelse på de elektriske apparater, er de typisk forårsaget af batterisyre. Under disse omstændigheder skal man:

1. Fjerne de beklædningsstykker, der er gennemvædet af den ætsende væske.
2. Skulle med rigeligt rindende vand og sørge for ikke at væde de dele, der ikke er blevet berørt.

Såfremt øjnene er ramt, enten af batterisyre, smøreolie eller dieselolie: Skal man skylle øjet med vand i mindst 20 minutter og holde øjenlåget åbent, således at vandet rammer øjenæblet (skylningen hjælpes ved at bevæge øjet i samtlige retninger).

BRUGSBETINGELSER FOR INSTRUMENTBRÆTTET

De følgende data gælder for udstyr af mærket FPT i deres oprindelige konfiguration.

Betingelser og tekniske specifikationer for specialbyggede løsninger kan afvige fra nedenstående og skal ledsages af specifikke oplysninger fra dem, der har udført disse løsninger.

Instrumentbræt fra FPT	Med analoge instrumenter	Med digitale instrumenter
Omgivelsesbetingelser for anvendelse		
Temperaturinterval for en korrekt funktion	fra -10 °C til +60 °C	fra -10 °C til +60 °C
Temperaturgrænser når båden ligger stille	min. -20 °C / maks. +75 °C	min. -20 °C / maks. +75 °C
Beskyttelsesgrad mod støv og regn (frontalt)	IP 65 – DIN 40050 – IEC 529	IP 66
Modstandsdygtighed mod salttåge (henvisning til standard)	IEC 60068-2-52	IEC 60068-2-52
Elektriske og elektromagnetiske specifikationer		
Arbejdsspænding (omvendt polaritet undtaget)	min. 9 V / maks. 32 V (*)	min. 9 V / maks. 32 V (*)
Maksimalt tilladt overspænding	60 V pr. 1 ms	60 V pr. 1 ms
Hovedinstrumentbrættets maksimale strømabsorbering	1,1 A (12 V) – 1 A (24 V)	310 mA (12 V) – 200 mA (24 V)
Det sekundære instrumentbræts maksimale strømabsorbering	400 mA (12 V) – 400 mA (24 V)	310 mA (12 V) – 200 mA (24 V)
Elektromagnetisk kompatibilitet (henvisning til standard)	IEC 945	IEC 945
Krav til kabeltilslutninger (henvisning til standard)	MIL 1344/1001	MIL 1344/1001
Krav til kabelføring (henvisning til standard)	CEI 20/22 - CEI 20/38 - CEI 2000/532/CE	
Mekaniske specifikationer		
Modstandskraft overfor vibrationer (udtrykt i tyngdekraftsacceleration)	1 g maks. effekt -25-500 Hz	2 g maks. effekt -25-500 Hz
Modstandskraft overfor stød (udtrykt som tyngdekraftsacceleration)	15 g - 1,5 ms - halvsinusformet bølge	15 g - 1,5 ms - halvsinusformet bølge

(*) min. 9 V/maks. 16 V for udstyr, hvor der bør forsynes en nominel spænding på 12 V.

DIGITALT BETJENINGSPANEL - TIDLIGERE UDGAVE

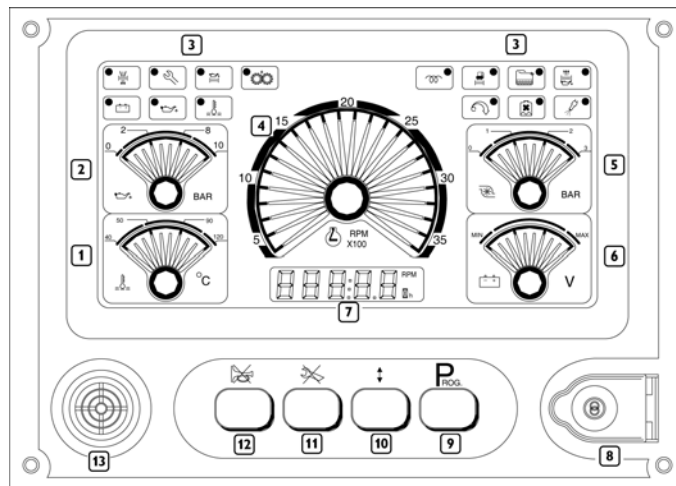
Start og stop af motoren ved hjælp af digitale instrumentbræt fra FPT

(Ikke til motor C13 ENT M77)

Startprocedure fra hovedinstrumentbrættet

Kontroller, at den elektriske kommutator med teksten ENGINE ROOM - BRIDGE på relæboksen, (normalt placeret i maskinrummet) er i positionen BRIDGE, og gør derefter følgende:

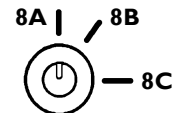
1. Løft det beskyttende låg til nøglekommuatoren, sæt nøglen i og drej den mod højre til positionen **8B**.
2. Kontroller at de analoge instrumenter giver sandsynlige værdier for de forskellige fysiske parametre.
3. Vent på, at den akustiske alarm stopper og at alarmkontrollampene slukker, bortset fra "fejl i vekselstrømsgenerator" og "lavt olietryk". Kontroller samtidig at testen af kontrollampene har givet et positivt resultat (se afsnittet IDENTIFIKATION AF ALARMTILSTANDENE).
4. Drej nøglen over på positionen **8C**; når motoren er startet, skal du slippe den med det samme og derved undgå at accelerere.
5. Kontroller, at de analoge instrumenter giver sandsynlige målinger med de nye værdier for de forskellige fysiske parametre (temperatur, batterispænding og olietryk).
6. Hvis motoren ikke starter, er det først muligt at vende tilbage til startpositionen efter at have bragt nøglekommuatoren tilbage i hvilepositionen **8A**.

08_003_S

1. Temperaturmåler for motorens kølevæske - 2. Trykmåler for smøreliekredsløb - 3. Signalerings- og alarmmodul - 4. Omdrejningstæller - 5. Overtryksmåler for lufttilførslen - 6. Voltmeter - 7. Alfa-numerisk display - 8. Nøglekommuator til start/stop af motor - 9. Knap til programmering af ekstrafunktioner - 10. Knap til rullemenu med ekstrainformationer - 11. Knap til nulstilling af indikationerne for "programmeret vedligeholdelse" - 12. Trykknop til blokering af horn - 13. Horn.

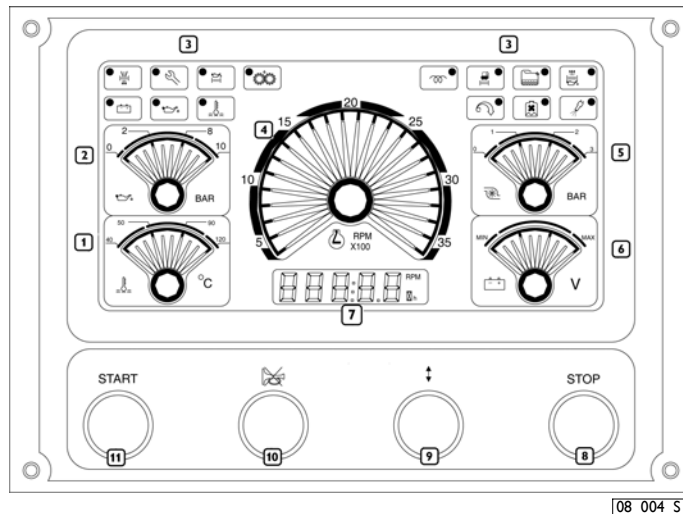
Detaljering af nøglekommuatoren

04_356_N

Startprocedure fra det sekundære instrumentbræt (flybride)

1. Det sekundære instrumentbræt aktiveres ved at dreje nøglekommutatoren på hovedinstrumentbrættet over i positionen **8B** (se forskrifter og fremgangsmåde i det foregående afsnit).
2. Vent på, at den akustiske alarm stopper og at alarmkontrollampene slukker, bortset fra "fejl i vekselstrømsgenerator" og "lavt olietryk". Kontroller samtidig, at testen af kontrollampene har givet et positivt resultat (se afsnittet IDENTIFIKATION AF ALARMTILSTANDENE).
3. Tryk på den grønne START-knap (11) og slip den. Når motoren er startet kontrolleres, at de analoge instrumenter viser sandsynlige værdier for de nye fysiske parametre.

1. Temperaturmåler for motorens kølevæske - 2. Trykmåler for smøreliekredsløb - 3. Signalerings- og alarmmodul - 4. Omdrejningstæller - 5. Overtrykmåler for lufttilførslen - 6. Voltmeter - 7. Alfa-numerisk display - 8. Trykknop til standsning af motor - 9. Knap til rullemenu med ekstrainformationer - 10. Trykknop til blokering af horn - 11. Startknop til motoren.

Stop af motoren

Før motores standses, anbefales det at holde den gående i tomgang og uden belastning i nogle minutter. Dette vil medføre en jævn reduktion af temperaturen, så skadelige termiske chok undgås.

- A. **Fra hovedinstrumentbrættet:** det opnås ved at dreje nøglekommutatoren til hvilepositionen **8A**.
- B. **Fra det sekundære instrumentbræt:** det opnås ved at trykke på den røde STOP knap (8).

Sådan startes motoren igen fra det primære instrumentbræt:

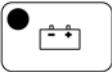

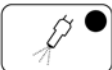
1. Anbring nøglekommutatoren i hvilepositionen **8A** igen for at nulstille alle de funktioner, som udføres fra instrumentbrættene.
2. Forsæt som anvist i det relative afsnit.

Sådan startes motoren igen fra det sekundære instrumentbræt:

1. Sørg for, at instrumentbrættet er aktiveret (nøglekommutatoren på det primære instrumentbræt skal stå i positionen **8B**).
2. Tryk på den grønne START-knap (11) og slip den. Når motoren er startet kontrolleres, at de analoge instrumenter viser sandsynlige værdier for de nye fysiske parametre.

IDENTIFIKATION AF ALARMTILSTANDENE

I det følgende er betydningen af ideogrammerne associeret med hver af kontrollamperne på både det primære og det sekundære instrumentbræt angivet. Nogle motortyper med tilhørende udstyr giver kun adgang til nogle af de beskrevne funktioner. Desuden kan diverse tekniske valg fra værftets side betyde, at der kan være afvigelser fra disse angivelser.

	*Tilstoppe af luftfilter		*Tilstoppe af oliedampfilteret
	Udløb af vedligeholdelsesinterval		Fejl på vekselstrømsgenerator
	*Tilstoppe af oliefilter		Lavt olietryk
	*Forsmøring i gang		Høj temperatur af kølevæske
	*For-/efter- opvarmning		For højt omdrejningstal
	*Tilstoppe af brændstoffiltret		*Lavt køler væskniveau
	Tilstedeværelse af vand i brændstoffiltret		Skade på EDC-systemet til kontrol af motoren

04_359_N

* Alarmfunktioner, som ikke er en del af standardudstyret.

Virkemåde

Ved at dreje nøgleskiftet i positionen **8B** udføres en 5 sekunders test af effektiviteten af alle kontrollamperne, bortset fra dem der vedrører "forsmøring", "for-/efteropvarmning", og "EDC systemhvari", samtidig udender den akustiske alarm et lydsignal. Den akustiske alarm kan blokeres før testens afslutning ved at trykke på den tilhørende knap.

Under startfasen og i 15 sekunder derefter er alle alarmfunktionerne blokeret. Når de 15 sekunder er gået, vil enhver alarmtilstand, som bliver registreret af sensoren på motoren, medføre, at den tilhørende kontrollampe begynder at blinke, samtidig med, at der høres en akustisk alarm. Blokeringen af det akustiske signal, opnået ved at trykke på den tilhørende knap, resulterer i, at kontrollamperne tændes uden at blinke, og at alarmlarmen lagres i hukommelsen indtil motoren stoppes.

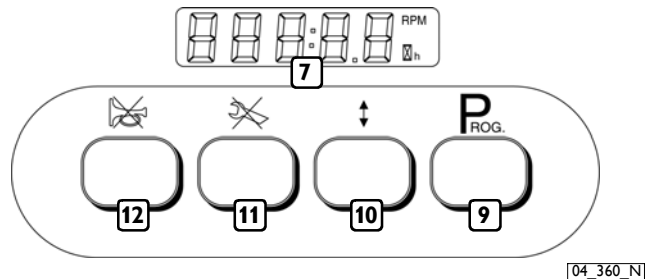
Alfa-numerisk display

Informationer tilgængelige ved hjælp af dette display er:

- Motorens omdrejningshastighed
- Totalt antal driftstimer (se note A)
- Temperatur af udstødningsgassen (på anmodning)
- Momentant brændstofforbrug (se note B)

Valget af den information, som man ønsker forevist, udføres ved at trykke på tasten "Valg via rullemenu", der sidder på både det primære og det sekundære instrumentbræt.

Detaljering af hovedinstrumentbrættet

7. Alfa-numerisk display - 9. Knap til programmering af ekstrafunktioner - 10. Knap til rullemenu med ekstrainformationer - 11. Knap til nulstilling af indikationerne for "programmeret vedligeholdelse" - 12. Trykknap til blokering af horn.

(A) Instrumentbrættets indre elektronik er programmeret til at associere tælleren af antallet af driftstimer med en signalering, når grænsen for det ordinære vedligeholdelsesindgreb er nået. For at denne funktion fungerer, skal man nulstille tælleren efter hvert vedligeholdelsesindgreb ved fra hovedinstrumentbrættet at gøre følgende:

- Hold knapperne "Prog" (9) og "valg via rullemenu" (10) nede, drej nøgleskiftet fra position **8A** til **8B** og afvent, at skærmen viser den tidligere indstillede værdi (f. eks: 600 timer). Slip knapperne og tryk én gang på knappen "Prog" (9) for at starte den nye nedtælling.

Hvis den indstillede værdi ikke svarer til den, der er angivet for den anvendte olietype (se forskrifter i afsnittet PÅFYLDNINGER OG INTERVALLER), gøres følgende.

- Efter at have visualiseret det tidligere indstillede timetal, slippes knapperne, og der trykkes gentagne gange på knappen "valg via rullemenu" (10), indtil den foreskrevne værdi fremkommer og blinker (som beskrevet i afsnittet INTERVALLER). Herefter trykkes på knappen "Prog" (9) for at bekræfte den nye værdi og påbegynde den nye nedtælling.

(B)Informationerne vedrørende det momentane brændstofforbrug kræver en korrekt programmering af maksimumværdien for bådmotorens præstationer. Denne kan kontrolleres ved at gøre følgende:

- Tryk på knappen "Prog" (9) og hold den nede, indtil skærmen viser den højeste introduktionsværdi (f.eks. 195 mg/trk), hvorefter knappen slippes og værdien sammenlignes med tallene angivet i den nedenstående tabel.
- Såfremt værdien ikke er korrekt, trykkes der gentagne gange på knappen "Valg via rullemenu" (10), indtil skærmen viser den foreskrevne (blinkende).
- Tryk på knappen "Prog" (9) og hold den nede, indtil motorens omdrejningstal visualiseres; dette betyder at værdien er blevet lagret i hukommelsen.

Såfremt programmeringen ikke er udført korrekt, viser skærmen indikationen "Err.P", og det vil være nødvendigt at gentage hele proceduren fra begyndelsen.

C13 ENS M33

Maksimal kraft (hk)	Maksimal introduktion (mg/strk)
330	

C13 ENT M50

Maksimal kraft (hk)	Maksimal introduktion (mg/strk)
520	299
500	299

C13 ENT M77

Maksimal kraft (hk)	Maksimal introduktion (mg/strk)
770	
700	
600	
540	